

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

SÖNDAGEN DEN 22 AUGUSTI 1920.

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AV
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUVUDREDAKTOR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
EBBA THEORIN.

En sommarmelodi.

Av Nils-Magnus Folcke.

*Nu skymmer det — nu nattas det.
Nu gråtes det och skrattas det,
och månan skrider full.
Där ingen ser det prasslar det
och tisslar det och tasslar det.
I vardagshärvan trasslar det
för korta natters skull.*

*På alla logar dansas det.
Med björklövsslingor kransas det
kring höskullglugg och dörr.
På alla logar spelas det
och kysses det och kelas det
och sonas det och felas det
som alla somrar förr.*

*Av glada låtar klingar det.
Av ljusa kjortlar svingar det
vid fasta hambosteg.
Av tunga träskor dunkar det.
I lätta flaskor klunkar det.
Av bjärta blomster prunkar det
på vall och sommarteg.*

*Ur vrår och vinklar lockar det.
I tunna blusar pockar det
på smek och svärmeri.
— Nu bockar det och niger det
och talar det och tiger det.
Från hela jorden stiger det
en sommarmelodi.*

När rosorna blomma. Augustistämning.

O. Ellqvist foto.

DAGLIGT LIV I WIEN. *Av Elin Wägner.*

II.

EN UNG NATIONALEKONOM VILLE en dag visa den främmande journalisten den österrikiska nationalhushållningens nödläge med hjälp av staden Wiens statistiska månads-häften från 1914 och 1920. Allting stämde med hans teori. Antalet slaktad nötboskap per månad och överhuvud tillförseln liksom exporten hade sjunkit lika häftigt som födelsesiffran; stigit hade egentligen bara döds-siffran. Så kom vi till en kolumn, som han litet generad ville glida över: antalet giftermål hade också nått en katastrofal ökning, icke mindre än 75 procent över normalsiffran. I själva verket bör dock detta fenomen lika litet förbigås som den i motsvarande grad ansvallda skilsmässosiffran, vilka äro ett direkt följdfenomen av krigsäktenskapen.

I första ögonblicket synes det oförklarligt. Det är vansinne att gifta sig i dessa tider, då det kostar fantastiska summor att skaffa ett hem och utsikterna till förtjänster åtminstone för intellektuellt arbetande äro små. Att giftermål likväl idkas så enormt, tyder på en ungdomens diktatur.

Men hur resonerar ungdomen? Man har svarat mig: att vänta på bättre tider är lönlöst, och vi far hellre illa ihop än var för sig. Tidens tryck och olust driva de unga samman. Kärlek befriar, ger glömska, vissheten att vara älskad, ha någon att hålla sig till ger en viss trygghetskänsla, erotiken får en mörkare betoning, en överdådigare, hänsynslösare karaktär.

Dessa par, som belägra kyrkorna för att bli vigda, gå sällan till egna hem. De ha fått ett rum hos föräldrarna eller hysa in sig i mannens ungarlarskula. Den nödvändigaste utstyrelsen har salats ihop i släkten av gammalt, i hushållet spelar centralköket stor roll.

En syster på barnbördskliniken i Allgemeines Krankenhaus yttrade: hade vi inte missfallen, skulle vi inte ha mycket att göra. Barn ingå inte i kalkylen för dessa äktenskap annat än som framtidsdröm.

De nätta, välnärda småbarn man ser i Wiens parker frestas man betrakta som de rikas lyx. Följande lilla historia bevisar, att de också kunna vara de fattigas offer åt framtiden. Ett läkarbarn var anmält att komma till Sverige. Vi, som sett fadern, mager, hålögd, levande och arbetande som vi tyckte på de sista resterna av energi, tänkte att den flickan måste vara särskilt eländig och glädde oss åt, att den lilla stackarn skulle bli räddad. Barnet infann sig till läkarundersökningen, stort, grannt, nästan övernärt. Den svenske läkaren, som visste att båda föräldrarna sågo ut som skuggor, förstod att man måste skicka bort barnet för att rädda föräldrarna. De höllo på att svälta ihjäl för att kunna göda ungen. Fosterföräldrarna i Sverige, som själva velat göda sin gäst, skrevo emellertid och klagade över att ha fått ett så fett barn, blevo först tillfreds då sammanhanget blev klarlagt för dem.

Med risk att rubba föreställningen om hur en behövande och understödstagare skall uppföra sig, måste jag, för att göra skäl för rubriken, skriva något om de passioner åt vilka wienaren hänger sig, så snart ångesten för dagen och morgondagen släpper något eller i alla fall. Det är musik, kärlek, bergbestigning. Man kunde också sammanställa en treenighet av lägre ordning, efterätter, vitsar, vin.

Med flit har jag satt musiken först. Redan Guds ord säger att kärleken är starkare än

döden. Men endast en österrikare — Franz Werfel — har det fallit in att skriva ner paradoxen:

”Stark ist der Tod, doch siehe das Stärkste, Stärker als Tod ist Musik.”

I Sverige har man visst inte intresse för att höra vacker sång? frågade mig skyggt en dit inbjuden läkare, som också var sångare. Jag frågade vad vi gjort för att få rykte om oss att vara sådana barbarer, men måste medge, att ett musikliv motsvarande det i Wien kunde vi inte uppvisa. Inte blott att man över allt här stöter på framstående konstnärer, och att musik övas i långt större utsträckning än hos oss i hemmen och i sällskapslivet. En ny opera eller blott ny instudering av en opera, en konsert där favoriter eller omstridda namn medverka är för stora skikt av folket händelsen för veckan, även om denna eljes bjuder på aldrig så sensationella politiska tilldragelser. Hellre frysa och svälta än avstå från konsertbiljetter, hellre bygga konserthus än sjukhus. Musiken är kärlekens och smärtans ackompanjemang. I musiken finner folkets emotionella liv sitt uttryck och sin källa, så som hos oss i dikten. Jag har gjort denna jämförelse, då hjälparbetets svenskar här nere samlats för att läsa Fröding eller Karlfeldt, om de känt behov av något mera upplyftande än dagliga livet gav.

Många musikbegåvade och intresserade skulle ge mig orätt, men det har åtminstone förefallit mig, som om den plats Schubert, Beethoven och Mozart intar hos sitt folk snarare motsvarades hos oss av våra stora skalder än av våra kompositörer.

En av svenskarna berättade en rolig historia, som hänt i år. Han var med i ett sällskap, där det omkring 2 på natten spelades grammofon i andra våningen. Plötsligt höres en stämma: när herrskapet spelar grammofon, var god stäng fönstret! Polisen är lika musikalisk som hövlig i detta land.

Där musiken inte är huvudnöjet är den i varje hem en outhärlig del av all förströelse. I de dagliga små vinstugorna, som ligga bland de vinkladda kullarna kring staden, sitta gästerna av alla samhällsklasser timvis med blott en bit grovt bröd, en sardin eller ett stycke ost och ett glas lätt vin av sista skörden. Oupphörligt sjungas med ackompanjemang av luta eller fiol de berömda wienervisorna med smältande, starkt erotiskt betonade melodier. Om vinruset uppnås, vilket dock nästan förbjuder sig själv på grund av priset om inte annat, så blir därav rytm, sång och smekning; inte träta, svordom och kniv.

Skall jag fortsätta jämförelsen? Vad havet, skärgården, segelbåten är för stockholmare, det är bergen och ryggsäcken för wienaren. Alperna med snötäckta tinnar nås ju av honom nästan lika lätt från lördag till måndag som skärgården hemma. Och kontrasten mellan Wiens dammiga gator och höjdernas rena luft blir för honom nästan än mer överväldigande. All österrikisk ungdom är bergbestigare och äger, om intet annat, en bergturstning. Sen forna tider finnas bergbanor, turistvägar, hyddor och värdshus. Och bergen äro kvar med vassa tinnar och vida gletcher, skogiga slutningar, alprosor, julrosor och edelweiss. Väl är Tyrolen till väsentlig del bortskuret och flera av de egna hemländerna sluta sig ogint med passgräns och utsvältningshot för turisten. Men Nedre Österrike, som hör samman med Wien, kan inte stänga sina dörrar

och även här finnas berg nog. Naturskönhet är det enda på vilket republiken Österrike är överväldigande rikt.

Jag har skrivit så långt om dagligt liv i Wien och ingenting direkt om kriget. Det är sant att i alla de fenomen jag vidrört lever krigets minne. Men på något mera direkt sätt märker man väl ändå dess skugga?

Påfallande är tytnaden om krigets enskildheter. Man kan umgås månader med deltagare i kriget, innan man får dem att tala där-om. Kanske lyckas det aldrig. Men om, så ha de icke de ord man väntat därför. Sensationerna efter kriget, kraschen, då kejsarriket brakade itu, svälten, fredstragedien, allt detta har försvagat minnet av krigsårens lidanden och kommit dem att synas mindre. Kriget är inte det nuvarande tillståndets orsak. Skulden är tjeckernas förräderi, Ungerns avfall, Wilsons lyckade list med de 14 punkterna och den världsfred, som övades mot ett folk, som lagt ner vapnen, lurat av denna list. Detta är en typisk tankegång, över vilken dock många höja sig. Det är återigen en av historiens ironier, att österrikarna skola behöva tacka just amerikanerna för sina barns liv, medan de i sitt hjärta tillskriva dem skulden för sitt nederlag, sin olycka. I våras, på årsdagen av amerikanarnas bespinning av skolbarnen, voro samlade oöverskådliga massor av barn på de vida gräsmattorna i Augartenparken, alla med amerikanska flaggor i händerna. På en estrad stodo en rad amerikaner i kaki jämte österrikiska presidenten, hälsovårdsministern, Wiens borgmästare och en rad ämbetsmän. I alla dessa och oändligt många fler, över en halv million barn, hade amerikanerna hållit liv med risgröt och kakao, kakao och risgröt. Presidenten tackade, borgmästaren tackade, barnen hurrade, amerikanerna svarade och den opartiska åskådaren hade ånyo varit med om ett av de underliga uppträden som tiden post bellum bjuder på.

Men de döda, ungdomen, som gått förlorad, hjärtat skuret ur nationens kropp! Om dem talas så litet. Det är helgat område eller i varje fall omgärdat. Betecknande för människan, sådan hon varit genom tiderna, är att de oläsliga såren egentligen tyckas gälla dem, som försvunnit, om vilkas öde man intet vet, de fångna och invaliderna. Där man har en grav, där resignerar man. Den som är död är död.

Fångar och invalider äro krigets levande minnesmärken. En familj som har en av kriget skadskjuten i sin mitt eller en fånge i ett sibiriskt läger, är det icke givet att glömma.

Ett möte av anhöriga till fångar — vad som också hörde till det dagliga livet i Wien i vintras — är något gripande och hemskt.

Luften är fullkomligt laddad med elektricitet. Rad efter rad av spända ansikten, skäl-vande munnar, oroliga, hetsade djur. Varje hustru, varje mor eller far eller syster är egentligen utom sig. Det behöver bara falla ett ord från tribunen, som misshagar så växer upp en storm i vilken mötesordningen hjälplöst förliser. Dessa människors upphetsning beror — i varje fall var det så i vintras — på den föreställningen att myndigheterna inte göra vad de kunna och på den tyvärr alltför väl grundade fruktan att fångarna skola dö därute, innan hemtransporteringen äntligen ordnats. Breven från fångarna, som publiceras i de anhörigas speciellt för detta ändamål grundade tidningar underblåsa upphetsningen.

Jag tror att fångarnas öde är det enda över

Radioaktivt — Hårläkemedlen RA—DI—ON — Vetenskapligt

Grånad botas och förhindras. Pris pr burk 3:50.
CHEM. ANST. IBIS, 11 Stora Nygatan, Stockholm.

Riks tel. 170 76
Allm. tel. 146 29

Obs!

Mjällbildning och håravfall upphöra. Nytt hår även på skalliga personer, om hårrötterna ej äro döda. Pris pr flaska 6:—.

Den äkta mannen i öster och väster och här hemma.

I Nippon.

DET ÄR BETECKNANDE, att ännu aldrig något sant sagts om äktenskapet, som icke samtidigt varit mångtydigt och outgrundligt — man tänke bara på evangeliernas ord! Äktenskapet syns åtminstone för den moderna människans individualistiska uppfattning vara något i grunden absurdt och orimligt — och likväl, ingen mänsklig inrättning kan vara ljuvare, nödvändigare och mer orubblig. Den äkta maken förlorar en del av sig själv — och likväl, först i äktenskapet blir mannen eller kvinnan en riktigt hel människa.

Är äktenskapet en så underlig inrättning, för vilken inga ord räcka till — hur kunna vi bara då drista oss att söka karaktärisera den ena parten, den äkta mannen? Det är sant, om kvinnan pratas det ständigt, och samma dumma och grunda gamla meningar upprepas numera i cirka 1.000 tidningar, 100 tidsskrifter och 50 böcker om dagen. Men om mannen? Miljoner kvinnor gingo i graven, under ett outgrundligt småleende döljande sitt hjärtas mening. Vare det fjärran från oss att nu söka avlocka de läppar, som en gång hade öppnats för kyssar för att kanske snart slutas om bittra sanningar, deras hemligheter. Men vi ha här och där råkat höra våra medsystrar viska ett och annat, och — — — vi dra oss inte för att i vårt yrkes dristighet här uttala det högt.

Vi skulle ju kunna börja med

Den japanske äkta mannen.

Men o, i körsbärsblommans land är blott lidande och ödmjukhet kvinnans arvedel och ingalunda ordet. En vän för emellertid vidare till oss japanens egen självdeklaration. Det är en japansk diplomat, tidigare i Stockholm, som har ordet, en bildad och charmant man.

— Hos oss få inte kvinnorna ställa till något bråk, säger han på engelska, *vi tillåta det inte*. Min egen hustru är mycket söt, och jag älskar henne. Men jag behöver omväxling. Det händer ibland, jag är ute och roar mig och kommer hem först långt fram på morgonen. Skulle inte en europeisk hustru ställa till scener? Men min — när jag öppnar dörren, står hon där innanför, bugar sig djupt och frågar: "Hur är det med min dyrbara herres dyrbara hälsa?"

.....

vilket inte wienaren gycklar och gör en vits.

Över sitt nederlag och sin nöd gycklar han, över sin ställning som tiggare bland folket, över "det stackars lilla Österrike." Det förefaller som om själva presidenten, en fin, sympatisk och ledsen herre, i ironiskt självplågiert förnam sig som symbol för landets armod och förnedring.

Och ävenså möter man glimtar av optimism, Kanske inte så ofta den viljestarka och begrundade, den som söker sitt fäste i hoppet om föreningen med Tyskland, ehuru den också. Men den, som springer ur lynnets outrotliga lätthet, och som är så bestickande formulerad i ordspråket:

"Es ist ehedem irgendwie gewesen und wird wieder irgendwie sein."

Dessa ord ge en typisk bild av vad äktenskapet innebär i Japan. För den japanska kvinnan är äktenskapet en kult: mannen är den, som bygger upp samhället, som för krig och odlar åkern — kvinnans uppgift i detta land, där man uppfattar ord som "samhälle", "folk", "familj" på ett så mycket religiösare sätt än vi, som ju vandra omkring med en egen, individuell själ, blir följaktligen att i en nästan religiös självuppgivelse tjäna honom. Hon uppfostras ända från sina tidigaste år till de högsta kvinnliga dygder: ödmjukhet, självbehärskning, mildhet. Hon blir en ängel, — och när mannen varit ute och rumlat, står hon alltså vid dörren och frågar bugande efter den dyrbara hälsan. — Vad är bäst: änglalikhet eller en frihet, som leder till större självhållande? En idealist föredrar väl ändå det senare, — därför att han tror det vara förutsättningen för ett tillstånd, vari *begge* parterna äro en smula änglar.

Den turkiske äkta mannen

skulle förvisso icke nedlåta sig till att tala med en kvinna om sig själv på denna punkt. Också där få vi alltså nöja oss med ett indirekt referat — vad en vän till oss en gång hört av en *sin* vän, en turk.

I U. S. A.

Denne turk var akademiker i Paris och en av sitt lands mest bildade och — märk väl! — frisinade och framstegsvänliga män.

"Kvinnoemancipationen!" sade han. "Nå, ni européer kunna naturligtvis alltid lyckas sätta de där idéerna i huvudet på en del av våra kvinnor. Men vad sker? De "emanciperade" helt enkelt köra vi ut ur våra harem och — där blir allting som förut."

Denne turk var en gång med vår sagesman på en varieté i Paris, varå en danserska i en danspantomins återgav en kvinnas förtvivlan till döds, när hon övergivits av sin älskade. "O ja", utropade turken entusiastiskt, "det är utmärkt, just sådant är förhållandet mellan man och kvinna — så tragiskt för kvinnan."

"Men en ni kan känna så med den västerländska kvinnan", invände hans europeiske vän leende, "hur kan ni då yttra som ni gör om er egen?"

"Åh, det är en annan sak! Ser ni, våra kvinnor måste vara dumma — vi vilja ha dem sådana."

Här ha vi om inte in nuce, så alltså i ett par enkla ord, den egoism, den äkta mannen såsom sådan kan hysa, absolut driven till sin höjdpunkt! Och inte såsom hos japanerna försvarlig, därför att den ingår i ett slags socialt-religiöst system, i en kult, som ingalunda förbjuder kvinnorna att vara kloka, blott de äro ödmjuka!

Det kan vara hälsosamt och angenämt att från denna orientaliska harems-ytterlighet övergå till det västerländska kamrathemets, vari ena parten är den från vår synpunkt idealiske äkta mannen,

den amerikanske.

Han är munter, ungdomlig och smärt — tänk er bara det, o, I svenska kvinnor, *smärt!* För resten veta ni naturligtvis redan allt om honom, detta ideal. Att han lever för sin hustru, att han först av allt arbetar för att hon skall ha det bra — ja, detta till

den grad, att hon nästan liksom förlorar litet i eget värde och självständighet. Ni veta naturligtvis också, hur allt detta kommer sig: att för mannen i de många kämpande främlingarnas land är hustrun egentligen den enda vännen, *kamraten*. Och så ha ni förstås också med rörelse hört, att i de amerikanska familjerna är det det nyfödda flickebarnet, som hälsas med den största glädjen — medan hos oss föräldrarna nästan alltid bli gladare, när den nyfödde är en son, kanske emedan de känna på sig, att ödet och naturen döma kvinnan att bli olyckligare än mannen.

Amerikansk ungdom av bägge könen förstår också kanske bättre än andra att roa sig muntert och naturligt samman. Och den står avgjort fjärran inte bara från allt anstötligt, utan till och med från vad som har den ringaste riktning ditåt!

Men låt oss lämna den nya världen och gå över till ett Europa, där livet bjuder mannen andra och kanske svårare strider än den för "pengar och kvinnan" — en sammanställning, som på tal om Amerika naturligtvis har en annan och för kvinnan skönare betydelse än hos oss, där det ju för resten också med en mera cynisk betoning skulle heta "pengar och kvinnor." *Ryssland* är landet både för den brutala bonden, som super sig full och slår sin hustru halvt ihjäl, och för den bildade äkta man, som från viss synpunkt kanske också han är den "idealiske": sin hustrus kamrat i alla själsliga ting, hennes vän i fullaste mening.

Den ryske äkta mannen

skildrar för oss en begåvad rysk skriftställarinna, som för närvarande vistas i Stockholm:

"Inom ryska "intelligenen", den bildade medelklassen, som man skulle kalla den hos er, äro man och hustru kamrater. Men medan kvinnan är duktig, energisk, med en "manlig" karaktär, är mannen ofta vek, nästan "kvinnlig." Allt för länge och hopplost har han kämpat mot politiskt våld och orättvisa, han har blivit trött, desillusionerad, medan hon som samhällsmedlem är liksom yngre än han och därför hoppfullare, kraftigare."

"I Ryssland", fortsätter hon, "söker mannen i sin hustru vännen, och inte som hos er hushållerskan. Det är betecknande, att när en rysk kvinna gifter sig med en utländsk man, blir det nästan alltid olyckligt — hon finner ej hos honom vad hon behöfve — medan den utländska kvinna, som äktar en rysk man, brukar hos honom finna lyckan. Förstår du alltså då, att vi trots allt äro lyckliga, vi ryska kvinnor?" — och hon ler halvt vemodigt, den manhaftiga unga ryskan, som genom kriget skildes från sin man.

"Men så ordna vi ju också i Ryssland" tillägger hon, "vårt yttre liv och hela vårt hushåll så bra mycket enklare än här." Och hon passar på att ge en hel liten kritik av de svenska äktenskapen eller rättare den svenska vägen till äktenskap:

"När ni ämna gifta er i Sverige, så tycks den viktigaste frågan vara: "När få vi råd att ha fyra rum och kök?" Ni tänka mest på er komfort — därför alla dessa långa förlovningar. Inte så i Ryssland. Där fångar man lyckan, medan hon svävar förbi, och väntar inte, tills man har fyra rum och kök att inhysa henne i. Det är t. ex. mycket vanligt, att redan studenter och studentkor gifta

I Sverige.

CAP KAKAO

är genom sin fylliga, goda smak och renhet den bästa och billigaste

FRANSKA CHOKLAD- & KONFEKTFABRIKEN, A.-B. - GÖTEBORG

sig med varandra. Och det är denna vana vid tidiga giftermål som gör, att även mannen brukar träda ren in i äktenskapet.

Vad som också förvånar mig hos er är att så många kvinnor, ofta just de bästa och mest begåvade, äro ogifta. En Ellen Key och en Selma Lagerlöf t. ex. — otänkbart att de inte skulle ha gift sig hos oss."

Den svenske äkta mannen

— aj — hur skola vi bara drista oss — och hurudan månede han vara? "I som älsken, I veten det I!" — inte sant? Och likväl inte veten precis — Ty han finns ju inte bara i edra hjärtan. Han förekommer också samtidigt rätt ofta på t. ex. ett ångbåtsdäck, där han dricker punsch eller på ett kafé, där han förtär whisky. Det är rent av troligt, åtminstone om man skall sluta av hans handlingar, att han föredrar denna uppehållsort framför den där andra, ömmare, i ert eget lilla hjärta — — — Svensken har en kort "lektid", det veta vi ju, kvinnan intresserar honom inte; är han gift, generar det honom inte att hemligen liksom hålla samman med andra män mot sin egen hustru. Svenskens egenskaper som äkta man kunna lämpligast och riktigast uttryckas så att han tycker mycket om punsch — — Alkohol gör honom munter och glad, kvinnan tycker han vara tråkig. Apropå, vem var det som sade det där besynnerliga ordet om "Nordens fransmän", det ordet har alltid förvånat mig — — —

Jag känner en förtjusande, mycket begåvad och temperamentsfull kvinna. Hon anser sin man vara en av de snällaste och bästa i världen. "Jag härdar inte ut!" säger hon likväl. "Vet ni: han svarar mig *inte när jag talar till honom!* Det är outhärdligt, det måste ändras — o, ni *anar* inte vad det är för ett kval!" Och ögonen i det kloka, söta lilla ansiktet gnistra, de små händerna knyts — och bakom henne kan man i det ögonblicket ana en hel — men ack så föga stridbar — härskara av svenska medsystrar och hustrur, som lida av detta eländiga hjärtequal: deras man *intresserar* sig inte för dem! Kanske är han snäll, han snäser dem inte eller ryter åt dem, men — *han svarar inte när de talar!* Gitter inte, är led på hustrun, tycker inte hon kan ha något av intresse att säga — ack, stumma förödmjukelse, grymma tystnad i vardagens ögonblick, som gör hela livet till en vardag!

Jag vet en annan dam, vilken som sin mans hustru hör till de mest avundsvärda: han är älskvärd, rik, köper allt hon vill ha. Och likväl är hon icke nöjd med honom, vilket förvisso är otacksamt och alltså icke att försvara). Hon säger samma sak: han är snäll, men — han *intresserar* sig inte för mig, så i grunden, med själen.

En kvinna, jag känner, brukar var dag få vänta med middagen på sin man. För att driva bort förargelsen under väntetiden brukar hon sätta sig till pianot och spela Beethovens "Wut über den verlorenen Groschen." Hon påstår, det är utmärkt — också emedan de tekniska svårigheterna distrahera. Hur många kvinnor i detta land spela inte, bildligt talat, var dag sin "Wut über das verlorene Lebensglück," Livslyckan, som förlorades i smårälet, likgiltigheten — — — Nå, så spelar man alltså upp sin "Wut über etc." — instrumentet kan vara köket, barnens kläder o. s. v. — svårigheter kan man finna överallt att övervinna och — distrahera sig med.

E. TH.

En sann barnhistoria. En liten flicka, jag mötte utanför staden, visade stort intresse för min hund. Varför jag frågade henne:

"Ha ni någon hund hemma?"

"Nej."

"Någon ko kanske då?"

"Nej." — Flickan efter en stunds sorgset funderande, upplärande: "Men vi ha många mygg!!"

Tot vill bli författarinna.

Av WALDEMAR SWAHN.

TOT SATTE SIG PÅ KANTEN AV min stol — en mycket fin gammal stol, klädd med italiensk sammet, som hennes pappa låtit införskriva från Paris. Italiensk sammet har nämligen inte funnits i Italien.

Tot såg på mig med sina elvaåriga allvarligt forskande ögon, men hennes lilla mun skälvde under en fråga som hon troligen inte genast fann ord för. Slutligen sparkade hon mig helt lätt med sin lilla fina fot och sade:

— Farbror — farbror har ju skrivit böcker om flickor som varit fjorton och femton och sexton år? Men varför har farbror inte skrivit om sjuttonåringar? ... Varför skrattar farbror?

Tot fick plötsligt ett drömmande uttryck i sina svarta ögon och de vandrade helt omotiverat till en bygglåda, som Lillan glömt kvar på braskudden. Efter en stunds funderande sade hon stilla:

— Jag skulle vilja vara sjutton år i hela mitt liv!

— Kära Tot, anmärkte den förståndige farbrodern, hur kan du veta det — du har ju sex år dit ännu?

Tot såg på mig som om hon var både ledsen och förvånad över att jag kunde vara så dum.

— Farbror är ju inte någon flicka och ändå

har farbror skrivit om vad backfischer — fy ett så löjligt ord! — tänkt och gjort och skrivit när dom var fjorton år ... Då måtte jag väl kunna veta hur det känns att vara sjutton år *när jag är flicka.*

— Tot, du är lika logisk som en blåstrumpa på femtioalet.

— Vad menar farbror?

— Jo, jag menar, att du tänker lika virrigt som en gammal fröken med vårta på näsan och bläckiga fingrar som aldrig vilja släppa pennan.

— Usch, utbrast Tot och sparkade till mig — till synes helt oavsiktligt. Sedan började hon tumma på den italienska sammeten och betraktade åter bygglådan med melankoliskt intresse.

Jag väntade.

Äntligen kom det.

— Farbror — hör farbror, vad jag säger — jag skriver också.

— Arma barn! sade jag.

Men Tot lyssnade icke på den medlidsamma klangen i min röst. Hon försvann som en virvelvind och var strax tillbaka igen med en blå bok på vilken stod "Räknehäfte för Tot". Den unga damen satte sig mitt framför mig på braskudden och stirrade på mig med ungefär samma obestämda min som Georg v. Rosens sfinx. Sedan kom det mitt upp i ett litet fnitter:

— Får jag läsa upp sagan om "Den lilla snöflingan" för Farbror?

— Tack!

Tot tog på sig en djupt allvarlig min, strök håret ur pannan och började med entonig och skolbänksställ stämma föreläsa en rörande berättelse om en liten snöflinga som kom dallrande ned från himlen och hamnade tillsammans med en mängd kamrater på en trädgren nere på jorden. Där låg hon hela vintern och mädde gott — men fram på våren började hon få snuva, hon kände det så underligt i bröstet och hennes ögon togo sig för att rinna. Den lilla snöflingan undrade vad detta hade att betyda, då den plötsligt fick syn på en ung herre i grön rock och soliga ögon. Då förstod den lilla snöflingan att det var prins Vår, och sen ...

Tot exploderade plötsligt i en som farbror tyckte omotiverad skrattparoxysm.

— Vad står på, sade farbror med försök att hålla sig allvarlig, ty det var en riktigt vacker saga.

— Asch, avgjorde Tot och slog igen "Räknehäftet", det var bara jox.

— Jox!?

— Ja, sånt som mamseller med vårta och bläckiga fingrar skriver. — Tot såg på mig mellan sina utspärrade fingrar och tjuvpojken lyste ur hennes ögon.

— Nej tacka vill jag böcker som handlar om flickor som är femton och sexton år. Det är något ... Snöflingor och prinsar — äsch! ... Om jag inte blir filmprimadonna, skall jag skriva böcker och förtjäna kolossalt, kolossalt, *kolofruktansvärt* med pengar. — Arma barn! sade jag åter igen.

Klöverfrö. Lilla Ellen, fyra år, gick med sin pappa, som var spannmålshandlare, omkring i hans affär, där pappa visade henne de olika frösörterna. "Ser du, det här är klöverfrö", sade han bl. a.

Lilla Ellen, som med passion brukade spela svälta räv med sin barnsköterska, frågar i andlös iver: "Men pappa, var finns hjärter-, spader- och ruterfröna?"

Chanson d'amour.

Av Armand Silvestre.

Till svenska av Erik Gustaf Skjöld.

(Ur "Les Aurores lointaines".)

Himlen är lågande eld; ett hjärta av vax blev min lott:

Kvällssolen flammar, och hjärtat förrinner, Bloddränkt i vågornas djup den nu svinner.

— *Riddaren lik, när det dödande hugget han fått.*

Himlen är lågande eld; ett hjärta av vax blev min lott.

Månen är glänsande silver, mitt hjärta som djupaste hav:

Månen går upp, och hjärtat då ryser, Väckt ur sin drömslummers mörker det fryser.

— *Så krusas vägen helt plötsligt av fläkt som från grav.*

Månen är glänsande silver, mitt hjärta som djupaste hav.

Hårt såsom stål är ditt hjärta; av ler blott ett hjärta har jag.

Barmen din snuddar därvid, och sprängas vill hjärtat,

Bräddfull av gråt som när barnasorg smärtat.

— *Så springer bräckliga vasen, som nås av ett slag.*

Hårt såsom stål är ditt hjärta; av ler blott ett hjärta har jag.

PÅHLSSONS Teaterkonfekt och Dessertchoklader. Högfina kvalitéer. Tillverkare: A.-Bol. Carl P. Pålssons Choklad- och Konfektfabrik, Malmö.

Bomullstyger = Möbetyger = Gardiner

Drömer på begäran. • • • • •
Precisera vad som önskas. * **Konstfliten, Göteborg.**

Carl Peter

MINA LEVNADSMINNEN. Av Helena Nyblom.

(Forts.)

DANSKE KONSULN BRAVO VAR närvarande, och det var hans uppgift att föreslå skålen för Skandinaviens kungar.

Han var en liten man, som talade danska med stark tysk brytning. Han var av judisk härkomst och född i Tyskland, — var kunde man inte bestämt ange. Man sade, att det var med honom som med Homer, att nio städer stredo om äran att ha frambragt honom.

Varje år stod han där lika skälvande inför det stora ansvaret, att föreslå kungarnas skål. Och nu trädde han åter fram, med glaset i sin skakande hand och sade med bävande stämma:

"Saadan... saadan! De tre nordiske kongers Skaal! De leve højt!" Varefter församlingen uppstämde ett vrål. Som man hör, hade den gode konsuln gått historien i förväg och givit vart och ett av de nordiska landen sin egen kung.

Den lille Bravo och den store Björnson grälade ofta med varandra. Ett längre gräl mellan dem, slutade en gång med, att Björnson utbrast: "Bravo, De er en torsk!" Varefter Bravo kilade ut genom dörren, men strax därpå öppnade den på glänt och ropade in i salen: "Og De, Björnson, er en Bonde!"

Efter julen sutto de gröna guirlander, varmed man prytt salen, ännu länge kvar, till dess Bloch skrev på en lapp, som han hängde på väggen: "Væk med det grønne, som stinker." Varefter det försvann.

Min far var mycket i gallerierna om förmiddagen, och jag tillbragte då oftast tiden med fru Heise, som jag vandrade långa promenader med. Heise satt mest vid pianot.

Hela vintern var det det härligaste väder. Bergen stodo violblå mot en molnfri himmel. Om morgnarna kunde det vara en liten smula kallt, ja, ett par dagar hade tritonen på Piazza Barberini, där Heises bodde, snö i håret. Men innan middagen var det borta, och jag gick klädd i en liten sjal och med en toque på huvudet.

I Borgheses, Doria Pamphilis och Ludivici stora parker var det, med undantag av vissa promenadtimmar, ganska tomt. Man hade en känsla av, att all denna härlighet tillhörde en själv ensam.

Så företogo vi, ibland i sällskap med andra, vallfärder till någon kyrka, där det firades en fest, eller jag var med min far i Vatikanens galleri och i de andra stora palatsens målningssamlingar.

En av dem, vi mest voro tillsammans med, var målaren Bloch, då han alltid åt middag på vår osteria. Jag tyckte bra om honom, och när han var vid gott lynne, kunde han vara både älskvärd och humoristisk, men ofta var han gnatig och melankolisk, och när han blev rörande, rörde han mig inte.

Detsamma var förhållandet med Richardt, som jag alltid tyckte bäst om, då han var munter och kvick. Hans allvar tråkade ut mig, och då han var en av de människor som, utan att vilja det, irriterade mig, blev jag ofta ohövlig mot honom och inlät mig på alldeles onödiga dispyter.

Så mycket bättre trivdes jag i Peter Heises sällskap. Jag tillbragte många aftnar i deras hem, där fru Heise alltid inrättade det så vackert och behagligt för honom. När han inte var ute på vandringar, var han helst hemma. Han fann det förskräckligt tråkigt att gå på bjudningar. Han ville vara nära sitt piano, som han aldrig kunde undvara, och

så valde han sitt eget sällskap, två eller tre personer, som han helst ville vara tillsammans med. Den vintern arbetade han tillsammans med Björnson på musiken till Bergliot, vilken storslagna komposition blev färdig i Rom.

Av den anledningen kom Björnson ofta hem till Heises. I början var det ett tämligen spánt förhållande mellan Björnson och mig, då han nämligen hade blivit ond på mig, därför att jag glömt något, som min mor hade bett mig om att säga honom. Men så småningom töade han upp, och vi blevo mycket goda vänner.

En mänskensafton, då vi gingo hem från en osteria, dansade vi tillsammans hela Via Sistina utför. Ingen lade märke till det utom vårt sällskap. Man kunde gå långa vägar och endast möta en ensam vandrare.

En dag besökte far och jag Peterskyrkan tillsammans med Björnson. Då min far lätt fick svindel, klättrade Björnson och jag tillsammans upp i kupolen och ställde oss inuti den mörka kulan på toppen. Det var en underlig känsla, att veta, att man hade hela Rom under sig. Men man såg ingenting.

Man kunde nog riskera att bli överfallen, när man gick sent om aftonen på Roms gator, och många av skandinaverna levde i en ständig fruktan därför. I föreningen fanns en

Ellen Lagercrantz 50 år.

FEMTIO ÅR FYLLER DEN 22 AUGUSTI fröken Ellen Lagercrantz, Lågarö vilohem, Rådmansö. Från ungdomen ömmande för lidande människor och med en verksamhetslust, som omspände större områden än hemmets, genomgick hon sjukvårdskursen vid Sofiahemmet och ägnade sig därefter åt församlingsarbete. Tillsammans med kyrkoherde Heuman i Adolf Fredriks församling bildade hon Stockholms första församlingssal och utförde där ett välsignelserikt arbete, tills hon blev kallad att förestå konvalescenthemmet vid Vällinge. Efter några års verksamhet där öppnade hon eget vilohem vid Lågarö i Rådmansö församling. Från en ringa början — hemmet utgjordes först av en fiskarstuga — har hon med uttröttlig energi och med välvilligt ekonomiskt understöd av andra, som hon intrasserat för företaget, lyckats bringa det därhän, att hemmet nu besitter två vinterbonade hus, två sommarstugor, ladugård, ekonomibyggnader etc. samt ett stort landområde med lång skogig sandstrand och egen ångbåtsbrygga. Hemmet mottar för en synnerligen ringa avgift av sjukdom eller arbete uttröttade, särskilt från huvudstaden, för att de under en tid av vila må kunna återhämta hälsa och krafter. Sommartid är där också en liten barnkoloni samt ett konvalescenthem för ett tiotal småttningar från Kronprinsessan Lovisas Vårdanstalt. Alla i hemmet omfattar fröken L. med ett varmt intresse, som också följer dem, sedan de lämnat hemmet. Många varma tankar gå därför också till henne på hennes halvsekseldag med tacksamhet och med önskan om en fortsatt lycklig arbetsdag och en solljus levnadsafton.

liten dansk herre, som hette Nielsen. Han kallades vanligen "Rödgröd med Flöde" på grund av sin röda och vita ansiktsfärg. Han bar alltid revolver på sig, men han hade den i ett fodral, och nyckeln glömde han som regel hemma. Han kunde därför inte ha användning för den en afton, då han var utsatt för ett lindrigt överfall, som inte hade några sorgliga följder.

Som man vet, existerar det en del människor, som föreställer sig, att de flesta italienare äro tjuvar och rövare, och att man måste vara noga på sin vakt för att inte bli lurad och bedragen över allt i Italien. Jag har aldrig haft detta slags misstro till nationen, utan tvärt om haft en obetingad tillit till italienarnes vänlighet. Det är kanske därför jag aldrig blivit bedragen eller dåligt behandlad under mina många resor i Italien. Vilhelm Bissen, som har levat många år i Italien, sade en gång: "Jo, de kan ju lura en, men de gör det på ett mycket älskvärdare sätt än andra människor."

Hos ingen av Europas nationer har jag funnit så många mänskliga egenskaper, som just hos italienarne. De ha varken en överdriven blyghet eller en överdriven pratsjuka, utan de meddela en sina sorger och fröjder på ett naturligt, vackert sätt. Dessutom ha de en snabb blick för allt, som försiggår omkring dem, och äro beredda att erbjuda sin hjälp, till och med till vilt främmande människor.

Emellertid vill jag tillägga, att jag tror mig ha funnit deras bästa egenskaper hos folket, det enkla folket i städerna och på landet, och så hos de mycket kultiverade. En kultiverad italienare hör nog till en av mänsklighetens finaste typer.

Däremot är den stora medelklassen mindre tilltalande. De flesta resande göra ju blott bekantskap med det slags folk, som de möta på kaféerna och i butikerna eller göra inte en gång bekantskap utan iaktta dem i förbigående. Och då kan man inte neka, att man ser många mindre tilltalande figurer. I få städer ser man som i de italienska ett överflöd av lata snobbar, som, överdrivet modernt klädda, tillbringar sin tid vid en kopp kaffe eller ett glas likör, sugande på sina käppkryckor och småpratande i timvis om likgiltiga saker.

Så har man det borgerliga äkta paret, där mannen för det mesta är mycket liten och tunn och ser ansträngd och olycklig ut, var emot frun sväller av korpulens, bär flotta, moderna hattar och många smycken, — anfärligen av falska stenar — och är starkt pudrad. Det förefaller som om det är hon, som styr huset och affärerna, och man får inte den allra bästa föreställning om hemmets trevnad och ordning när man ser henne.

Dessa typer, vilkas ideal tyckes vara den parisiska demimonden, som de försöka likna på ett tafatt sätt, är långt ifrån att ge rätta begreppet om den italienska folkkaraktären. I arbetarklassen och bland bönderna finner man människor av ett helt annat slag.

För det första möter man där ofta människor, som utan varken bildning eller kunskaper besitta en stor medfödd intelligens och klarsynthet. Och därefter är det något säreget imponerande, jag skulle nästan vilja säga strängt och patetiskt i deras karaktär, som nog kommer av det fattiga, försakande livet de föra och på den ädla ras de tillhöra.

(Forts.)

Äkta Spets- & Sidendépôt

LINNÉGATAN 38

A. T. 19700.

2 tr. HISS.

Räk. O. 436.

ÄKTA

SPETSAR · MOTIV · KRAGAR

i Venice, Point, Valenciennes, Malines, Filet, Irlande, Knyppingar m. fl.

Vad leva våra författare av? En aktuell fundering.

DET VAR EN GANG EN DIKTARE — LÄTER inte redan detta numer som en saga? Trots de höga pappersprisen hade han förfärdigat ett manuskript och begav sig med detta ut i den värld, som ligger mellan David Bagares gata och Riddarholmen. Han kom till det förlag, som tack vare en industrimässig läggning kan utsända massor av tidskrifter och stundom också fabricerat succésförfattare. Svar: "Hellre låta vi våra pressar stå än vi trycka böcker, som vi bara måste magasinera." Han gick till det där stora, ansedda förelaget, om har "1837" som grundläggningstal. Svar: "Vi ge inte ut något vidare, och vi ha saker liggande, så det räcker till jul nästa år." Samma svar på det där idealistiska förlaget, som till och med i dessa tryckta tider söker sprida god översättningslitteratur. De mindre förlagen förde samma enformiga konversation.

Då förstod vår diktare vad så många andra med manuskript i fickan i detta land förstätt. Och den penna, som — alltså trots de höga pappersprisen — arbetat så länge och förgäves, ägnade han nu åt att skriva tidningsledare i frågan om huruvida staten borde få förlagsrätten till våra klassiker och för förtjänsten därå understödja vår nu levande litteratur. Han klandrade mot sitt hjärtas övertygelse förslaget, förebärande att det innebar en "socialisering." Men i sitt hjärta log han. Ty var icke i själva verket boken, författarens bok, redan "socialiserad". Författaren har obetydlig förtjänst därå, och den är allmän egendom i så motto, att vem som helst kan gå och läsa den på ett bibliotek, i en läsesal. Författaren är alltså martyr för en utveckling, som på hans område gått väl raskt, — och vad är för resten ljuvare än att vara martyr?

Men vår hjälte lade också märke till att journalisterna, som ha att lämna lättillgängliga nyheter ur allmänna livet, i regel tala om författarna, vilkas sändning det är att för människorna lägga fram, hela detta stora och rika liv själv, på ett sätt, som om dessa, författarna nämligen, vore folk utan allvarligt yrke och egentlig kredit. Detta kom honom att tänka på, hur det är med författarna som det är eller åtminstone var med aktriser: ha de väl fått ett stort namn, omges de av rökelse, men dessförinnan betraktas de som parias, som folk med tveydigt rykte och sysselsättning.

Som vår man i och med sitt manuskript i skrivbordslådan gömde en rest av idealitet, medkänsla, ett "quand même", som han aldrig vågade uttala, kunde han inte låta bli att sysselsätta sig med frågan: "Vad leva våra författare av?" Och som han samtidigt var vorden journalist, gjorde han upp ett slags statistik — en statistik, vilken lika litet

som andra statistiker i världen lämnade svar på frågan, men som i alla fall kanske tjänade till att klarlägga den.

Han gick genom vad de omkring 300 medlemmarna i Sveriges Författareförening ha för näringsfång. Rörande somliga visste han intet och kunde rent av förmoda, att de dött av svält och besvikelse sedan matrikeln kom ut.

I fråga om andra — kanske en sex, sju stycken — fann han, att de voro födda eller om man så får säga tillgifna miljonärer, vilket ju är en både angenäm och hedervärd ställning. En, som är stenrikt gift, säger sig till och med förtjäna pengar, så snart han *inte* ger ut böcker. Vilken mångfald yrken fann vår man f. ö. icke representerade i vad som tydligen på hån kallas Sveriges författarekår! Han fann två biskopar (J. A. Eklund och Nathan Söderblom), en generaldirektör i fångvården och en fattigvårdsinspektör vid sidan om fyra skådespelare (Ernst Fastbom, Einar Fröberg, Nils Personne och Sigurd Wallén) och tre regissörer (Karl Hedberg, Gustaf Linden och Gunnar Klintberg), samt tre arbetare och två arbeterskor (Karl Östman, Carl Hedmansson, G. Hedevind-Eriksson, Christina Nilsson och Maria Sandel) i omväxling med nio officrere, en påvlig markis och några, om vilka man icke torde veta annat ens i litterära kretsar än att de äro adelsmän. Bland de kvinnliga medlemmarna fann han åtskilliga gifta, en lyriker

med en hovmästare på en Stockholmsrestaurang och en romanförfattarinna med en statsminister. För resten fann han också några författarpar, och som de icke samtidigt voro direktör och direktörska, professor och professorska o. s. v., utan helt enkelt författarpar, måste han antaga att mannen levde på vad hustrun förtjänade och hustrun på vad mannen kunde ta in, vilket får anses vara en vacklande existens. Akademikerna fann statistikern talrikt företrädda: sju professorer och tio docenter o. dyl. Så var där tre läkare, sju ämbetsmän, en arkitekt, en tandläkare och en kontorist, vilken sistnämnde gratulerades av sina kolleger, när han hade lyckats få en sådan ställning. De flesta författare ha dock blivit journalister (eller kanske är det tvärtom så, att journalisterna blivit författare) — av sådana är där ett sextioal, ett flertal kritiker oberäknade. Av prinsar och affärsmän slutligen finns bara en av vardera slaget.

Vår statistiker med manuskriptet glädde sig visserligen över att våra författare ha så trevliga och lönande yrken. Men han frågade sig till slut: finns det då inte hos oss män, som helt kunna ägna sig åt och leva för det kall, som är det värdigaste och skönaste av alla, men också så krävande, att mången diktare tyckt, att hela hans liv icke räckt till för dess utövande, fastän han varken varit biskop eller skådespelare, utan bara helt enkelt författare. Jo, han erinrade sig verkligen till slut, att det även i vårt land finns några sådana, som äro helt och hållet författare, vilka leva av sitt skriftställarskap. Eftersom vi i detta fall anlägga näringssynpunkten, kunna vi ju såsom sådana nämna Algot Sandberg vid sidan av Selma Lagerlöf, och vidare Bengt Berg, Henning Berger, Dan Bergman, Hjalmar Bergman, Ernst Didring (numera), Per Hallström, Frank Heller, Sven Lidman, Bertil Malmberg, Arthur Möller, Ludvig Nordström, Marika Stjernstedt, K. G. Ossianilsson, Sigfrid Siwerts, Hjalmar Söderberg, Elin Wägner, John Landquist, Pär Lagerkvist, Algot Ruhe, Erik Nordling, Anna Wahlenberg och kanske några till. Då här den ursprungliga frågan: "Vad leva våra författare av?" åter rann vår man i minnet, och han nu visste, att där ej fanns svar, insåg han, att det till och med i vår arma, materialistiska tid sker under: att muserna i stilla stunder komma med gåvor till sina älsklingar, att de för de utvalda låta heliga källor flöda och flöjter klinga i luften, vilkas toner dikteren söker omsätta i ett språk, som skall tjusa människornas hjärtan och långsamt föra dem mot det ting, som icke synas.

E. TH.

I Antwerpen spänna nu som bäst våra Olympiamän och -kvinnor varje nerv och muskel för att göra det svenska namnet heder. Bilden visar våra simmerskor ombord på färjan, farande nya lagrar till mötes.

Barnens ö, de fattiga Stockholmsbarnens paradiset ute i skärgården fyller i sommar 10 år. Det är en storartad framgång, Barnensdagstanken haft i vårt land. På bilden ses en flock stockholmsspojkar företa sin morgontoalett.

Le dernier cri. Små modetricks från Paris, London, U. S. A.

DET HÄR ÄR INGEN DOCKA UTAN DEN allra nyaste väskan. Modets gudinna blir ibland litet yr i huvudet, särskilt i sommarvärmen.

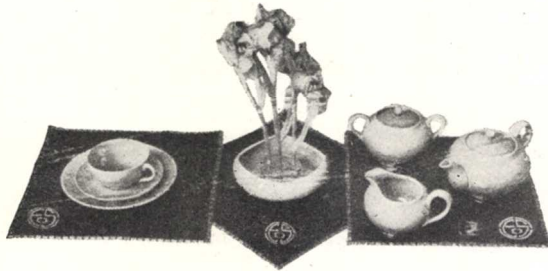
Den arabiska burnusen har givit idé till det allra nyaste i kappväg. Ärmlösa, i något lätt material såsom siden, silkescrepe, taft eller spetsar äro de graciösa sommarplagg. Särskilt eleganta äro de långa burnuserna i svart siden, fodrade med vit eller grå georgette och med en rakskuren pälskrage i grått eller vitt alltefter fodrets färg.

Ni tror bestämt, ärade läsarinor, att krumelurer-na här nedan är någon rebus eller några löjliga karrikatyror. Men i själva verket är det de modernaste monogrammen på linne, tecknade av en engelsk artist. En herre, vars initialer äro W. V. I. har låtit märka allt linne på sin sommarvilla med den vördnadsbjudande korsriddarfysionomen, en förmögen ungarke, H. M. V., roar gästerna på en av sina goda middagar med en monogramkarrikatur av sig själv

på servietterna, och en herr D. V. R. har fått ett ganska expressivt bokstavsfoto av den uppfinningsrike monogramartisten.

I våras lancerade de parisiska modeartisterna lackbatist, ett vaxduksliknande material, varav man gjorde klänningar och hattar. Och sedan dess har vaxduken gjort ett formligt segertåg. Man gör arbetspåsar i svart vaxduk med exempelvis skärt sidenfoder och kretongapplikation, kuddar, bokpär-

mar, resetuier och alla möjliga småting i svart eller kulört vaxduk. En rätt praktisk nyhet för lunchbordet på landet är små rundelar eller fyrkanter i vit vaxduk, nätt dekorerade med en blå blomkrans, och avsedda att lägga under varje tallrik i stället för duk. Till ett garnityr av sådana "doilies", som den amerikanska termen lyder, hör också en större "lysduk" att lägga mitt på bordet under blomvasen.

Overall är ju dagens lösen. Baby bör väl också ha sin overall (den synes på bilden upptill till höger), och jag tror alla mammor måste medge, att den är söt. Lagg märke till det modärna höftdraperiet och den klädsamma förklädeseffekten! Materialet är gulaktigt linne med ett enkelt broderi i brunt och orange.

Dessousernas flärdfullhet blir allt otroligare. Det

allra sista är rosa crepe de chine med biscuitfärgade breda mellanspetsar, såsom understa bilden visar. Kring midjan silversnören med dito tofsar.

MIDINETTE.

Nionde klassen för flickor. En praktisk utbildningskurs.

I FJOLÅRETS SISTA SEPTEMBERNUMMER av Idun redogjorde jag, av intresse för saken och intresse för flickorna, för "nionde klassen" vid Samskolan i Uppsala. Jag har från flera håll hört, att den lilla uppsatsen — med en mängd trevliga bilder — observerats och lästs med intresse av både mammor och döttrar. När jag nu återkommer till saken, är det därför att under sommaren i många hem den frågan diskuteras, vad flickan som lämnat den högre flickskolans "åtta", vidare skall ta sig till. Den förra uppsatsen kom för sent på året (beroende på typografistrejken) för att det året inverka på valet. Jag hoppas, ni har numret kvar, så att ni kan läsa om det. Egentligen är det min mening att nu påpeka en sida av saken, som då ej berördes. För den som finner det besvärligt att ta reda på fjolårets septembernummer, vill jag emellertid att börja med erinra om ett och annat av vad jag då sade. Så vitt jag vet, finns en nionde klass av det slag jag då talade om blott vid den nämnda skolan i Uppsala och vid en skola i Göteborg. Just därför att en sådan "överklass" finns blott på ett par ställen i vårt land, ville jag gärna göra vad jag kan för att sprida kunskap om denna bildningsmöjlighet. Och eftersom min visdom i huvudsak alltså inskränker sig till skolan i Uppsala (Uppsala Enskilda läroverk), är det närmast om den jag talar.

Nionde klassen vill i dubbel måtto göra rättvisa åt flickorna. Först och främst blir flickans bildningsgång i 8-klassig flickskola med de vanliga 3 förberedande klasserna och med tillägg av en nionde klass i yttre avseende likställd med brödernas studentexamen. Det gäller i båda fallen en 12-årig skolkurs. Men den vill göra rättvisa åt flickorna även på annat sätt. Studentexamen var ursprungligen avsedd blott för manlig ungdom, sålunda avpassad efter dess läggning och intressen och för de olika sidor av verksamhet, som i livet tillkomma manen. Studentexamen tar ingen som helst hänsyn till flickornas intressen eller till de uppgifter, som ligga dem närmast och för vilka samhället behöver dem. Med nionde klassen få vi däremot en sorts gymnasiallinje för flickor.

Jag uppehöll mig förut särskilt vid utbildningen

till kindergartnedarinnor, som nionde klassen ger. Eleverna kunna nämligen arbeta på olika linjer, och en av dessa linjer motsvarar fullständigt ett kindergartenseminarium, ger t. o. m. en synnerligen grundlig och mångsidig utbildning för denna uppgift, detta såväl i praktiskt som teoretiskt avseende. På elevernas färdighet i åtskilliga praktiska arbeten på kindergartensområdet lämnade en del bilder vackra prov och några förtjusande tavlor visade eleverna sysselsätta dels med att sköta småtingar av det allra minsta slaget, dels i ringdans med gossar och flickor, som stå på egna ben.

Nu skulle jag som sagt vilja påpeka även en annan

Iduns kvinnliga akademi.

MED ANLEDNING AV ATT PROFESSORSKAN Agda Montelius, som inom Iduns kvinnliga akademi representerar det sociala området, är i tur att utgå ur densamma, rikta vi härmed en vädjan till vår läsekrets att insända förslag på någon kvinnlig representant för samma område att intaga hennes plats. Vidare anhåller akademien, att våra läsare ville inkomma med förslag till *pristagare* för 1920, med angivande av någon svensk kvinna, som kan anses berättigad till hederspriset, 1000 kronor, för belönande eller främjande av någon förtjänstfull kvinnlig gärning.

Respektive förslagsställare torde så utförligt som möjligt motivera sina förslag samt underteckna dem med sina fullständiga namn och adresser. Förslagen skola insändas till akademiens sekreterare doktor *Karolina Widerström*, Gamla Kungsholmsbrogatan 19, Stockholm, ju förr dess hellre, men senast före utgången av oktober månad.

sida av saken. I nionde klassens kurs ha förut ingått samhällslära med särskilt hänsyn till vårt land naturligtvis, men också behandlande principerna för olika statsskick och sådana allmänna frågor, som demokrati, parlamentarism o. s. v. samt nationalekonomi. Nu ha tillkommit "sociala" frågor, frågor om skyddslagar, arbetsförmedling, sjukkasse- och pensionsväsen, samhällets hälsovård och barnavård m. m. Vi få sålunda en ny linje, synnerligen lämplig för varjehandas uppgifter på det sociala området, sålunda för blivande bostadsinspektriser, barnavårdskonsulenter, fabriksstyrar o. dyl. Vid ett möte under fjolåret i Uppsala av "sakkunniga" från olika delar av landet: barnläkare, föreståndarinnor för barnhem och barnkrubbor, barnmorskor och skolföreståndarinnor påpekades just, att genomgång av Enskilda läroverkets nionde klass gäve en synnerligen ändamålsenlig, mångsidig och grundlig utbildning för bl. a. barnavårdskonsulenter. Det är just nämligen meningen, att kommunerna i vida större omfattning än hittills skett, skulle ta sig en vård och uppfostran av försummade barn eller barn från dåliga hem. En kommitté arbetar f. n. med dessa frågor, som särskilt uppmärksamats av riksdagen. Det blir utan tvivel en hel mängd sociala befattningar i kommunens tjänst: kommunala barnhem eller barnkrubbor, kommunala barnträdgårdar samt kvinnliga biträden hos barnavårds- och fattigvårdsnämnder; och man torde kunna med säkerhet hoppas på, att alla dessa befattningar skola utrustas med ordentlig avlöning och bjuda ett gott levebröd, på samma gång som de äro ägnade att tilltala kvinnans naturliga instinkter.

Jag erinrar slutligen om, att studierna i nionde klassen blott till en mycket ringa del ha form av läxläsning. Den teoretiska undervisningen ges huvudsakligen genom föreläsningar och ledning vid självstudier. Ungefär halva tiden ägnas åt praktiskt arbete. Och så tillägger jag allra sist: jag vet ur säker källa, att flickor, som genomgått nionde klassen i Uppsala, äro mycket efterfrågade. Till föreståndarinnan komma flera anbud på platser än som genom examinerade elever kunna fyllas.

C. L.

Palle Brunius och lilla Eyvor släss med tennsoldater.

DE LEVANDE BILDERNAS UPPFINNARE var i själva verket inte, såsom man anser, Edison. Det lär ha varit någon tjänsteman i ett amerikanskt statsdepartement, Davison eller något dylikt. Då han var hemma i sin oskuldsfulla fädernestad Jamestown på semester, tog han upp de första bilderna på en bakgård, där en danserska, miss Anette, uppträdde för kameran. När den högtidliga förevisningen skulle äga rum, sutto uppfinnarens hedervärda föräldrar på första bänken. Och se, på den vita duken började till deras häpnad den vackra miss Anette dansa. Gamla mr Davison satt alldeles fascinerad av den sköna. Men när det pågätt en stund, reste sig mrs Davison förtörnad, gav maken en örfil och uppfinnaren-sonen två och seglade stolt ut.

Så började filmens historia med på en gång flärd och moralisk indignation. Flärden har filmen sedan behållit, men indignationen har allt fallit bort. Eller vilken mrs Davison reser sig nu och lämnar biosalen i indignation över tem-

peramentsfulla danser och dräkter, mot vilka senare lilla Anettes på bakgården skulle ha fullkomligt bleknat? *Toalettlyxen vid filmen* tilltar alltmer, det är ett faktum, och ett angenämt sådant för dem, som älska ögonens fröjd och eventuellt sakna egna modejournaler. Hur många eleganta toaletter kan man få se i en modern och mondän svensk film? — en femton stycken för en enda skådespelerska är nog inte för mycket räknat. Det blir ingen billig sak för den uppträdande. Låt oss tänka efter: femton toaletter till c:a 400 kr. styck — men låt oss akta oss att multiplicera, ty kvinnlig toalettkonst bringar alla siffror på skam. Även den välställda skådespelerskan måste vända en smula på hundrakronorna — och följaktligen litet på klänningarna med. Hennes rent kvinnliga uppfinningsförmåga firar på det området ständiga triumfer. "Men det *har* ändå hänt mig", säger fru *Pauline Brunius*, som ger oss några vinkar om *toalettlyxen vid filmen*, "att någon efter en teaterkväll sagt till mig: Hör du, den där char-

Filmfolkets av biopublikens bernö

Gösta Ekman-Guyrkovicz kastar
Fru Pauline Brunius om konsten
Hur man får filmens smått

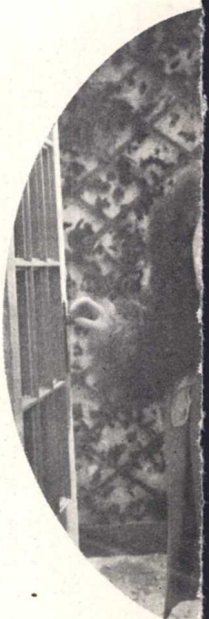
Den pojktartige Gösta Ekman-Guyorkovicz
skapet är

Gösta Ekman och fru Brunius på en stämningsfull ridtur. Det är det skånska Kullen, som bestått det exotiska landskapet.

manta klänningen, du bar i tredje akten i kväll, det var allt i grunden densamma, du hade i det och det stycket!"

Femton olika klänningar till en enda film — vilket kapital av kvinnligt tålamod och uppfinningsrikedom! Och varenda klänning avspeglade sin speciella karaktärssida eller sinnesstämning — mången frågar kanske, finns det ens så många olika sinnesstämningar?! "Det är ett evinnerligt prövande och övervägande", säger fru Brunius. "I Tora van Deeken var det t. ex. ett problem. Hon får inte verka kokett i korta kjolar, men inte heller borgerlig eller ointressant. Och när hon t. ex. har sin "godsägarklänning", så skall hon verka allvarsfull, okokett och

Tora Teje gör
en utsök

Augustiäventyr s septem- ber.

ur sig i våghalsiga upptåg.
att klä sig personligt på film.
ingrar att le och gråta.

lette. Med vilken säker och fin smak förstår inte just fru Brunius att finna de toaletter, som lämpa sig för de olika rollerna. Fru

Upptill: Gösta Ekman och Pauline Brunius leva kontinentalt badortsliv i Falsterbo.

Tora Teje, som en av våra bilder visar i den dyrbaraste film-toalett, som hittills förekommit i Sverige — ett guldgrönskimrande 3000 kronors-underverk i "Erotikon" — för-

står ju att som få uppbära sina världsdamstoaletter, och fru Karin Molander utvecklar i denna och andra filmer en flickaktig charm

T. v.: Tora Teje i sin guldgrönskimrande 3000-kronors klänning.

och grace i dräkt och väsen.

En av våra bilder visar också ett par barn — Palle Brunius och lilla Eyvor — framför filmkameran i det moment

sz i en kritisk situation. Det äktungerska landskapet fotografierat i Mölle.

ändå inte manhaftig. Ni förstår, man måste noga tänka på hur linjerna verka — det är inte på något sätt lättare än vid teatern, nästan tvärtom. Och så komma därtill filmens färger eller färglöshet, som många hellre skulle kalla det: rött blir svart, blått ljust o. s. v."

Åtminstone för dem, som bo i Stockholm, tjänar teatern ofta som den bästa modejournalen, varifrån de hämta sina idéer till nya kläder. Landsortens damer komma inte längre att bli distanserade i detta avseende: filmen kommer att utbreda Paris-damernas dårskaper till och med i Åmål!

Nu kan det ju inte heller förnekas, att våra filmprimadonnor ta sig charmanta ut inte minst i grande toi-

Fru Karin Molander bär i filmens avgörande moment en söt flickklänning.

Löftets land.

Berättelse av HILDUR DIXELIUS-BRETTNER.

(Forts.)

NORENIUS UTTALADE ALDRIG SIN tankar om barnamörderskan. Då saken var på tal mumlade han endast mycket latin. Men han följde troget Sara Alelia till Umeå på så sätt att han från varje gästgivaregård eller rastställe begav sig i väg till fots före henne, men alltid med samma villighet satte sig upp att åka, då hon upphann honom.

De körde in i Umeå stad på aftonen på fjärde dagen.

Det var en vacker afton med sol över gatorna och husen och surr och kvitter i de små trädgårdarnas grönska. De åkte genom staden för att komma till Sara Alelias härberge. Komna till stora torget höll Norenius in hästen och steg ur och sköt iväg in i en kryddbod, där han påstod sig vid ett föregående besök ha glömt sin tobaksdosa. Då han utkom omringades han av en flock unga fruar som kommo gåendes. "De voro alltför nätta",

av soligt framskimrande barnaglädje, som varje moder känner så väl. Men hur fånga det just på vita duken? Ja, för det behövs det väl allra helst en kvinna och mor, säger fru Brunius, som till och med i det avseendet uppfyller alla betingelser för att vara en god filmregissör. Lilla Eyvor är 4½ år, och hela hennes barnliga grace utvecklar sig omedvetet och otvunget framför filmkameran. En dag behövdes en "gråt-scen". Fru Brunius satte sig framför den lilla: "Är Eyvor ledsen? O varför är Eyvor ledsen?" — och mycket riktigt, efter en stund började tårarna droppa. Och när filmkamera-mannen, känslös för barnatårar som ödet själv, var klar: "Nej, men vad är Eyvor ledsen för? inte var det något?" — och strax sken det lilla ansiktet upp igen, så som det snart skall lysa för rörda åskådare i hundratals filmpalats.

E. TH.

Manuskript, som önskas returnerade
torde alltid åtföljas av porto.

HYLIN'S EAU DE COLOGNE "E·d·C·"

har en utsökt frisk, behaglig och varaktig doft och verkar styrkande på nerver och hud. Den exklusiva damvärldens favorit-Eau de Cologne. Köp en flaska på prov. E·d·C· säljes överallt.

skriver Sara Alelia "i klädningar af tunnt blomstrigt tyg och ljusröda eller ock hvita hufvor." De omringade Norenius under mycket skämt och pratande och ville ej tillåta honom komma fram. Norenius slog sig dock igenom och kom fram till Sara Alelia och steg upp i kärran nog så uppbragt: "Ja, det är så, att när en arm lapphund kommer från lappmarken, så samla sig stadsrackorna för att lukta på honom."

XXXI.

DÅ DET HOS FÄNGELSETS MYNDigheter mötte stora svårigheter för Sara Alelia att få råka Lydia sökte hon sitt stöd hos landshövdingen.

"Väl var det mig till gemen plåga att så nödgas ty till den höge herrrens ynnest, men är det väl mestadels så med oss qvinnfolk, att oss den nödiga reputationen felas."

Genom landshövdingens bemedling fick Sara Alelia emellertid redan andra dagen tillträde till häktet och till Lydia. Hon träffade flickan i en liten cell, där hon satt hopkrupen i ett hörn. Det var som om hon i första ögonblicket ej känt igen Sara Alelia. Men så kom hon hastigt emot henne:

"Ä' de' frun, som vara här, — då kan fäll' frun hjälpa mej." Hon tog med mycken iver Sara Alelias hand och förde henne fram till stolen, där hon själv suttit.

"Nog kan fäll' frun hjälpa mej — int ska' dom fäll hugg' hufvu' å' mej".

Hon hade krupit ihop framför Sara Alelia på golvet, ögonen blänkte och blänkte emot henne. Strålarna av eftermiddagssolen föllo in genom cellfönstret och lyste på det röda huvudet.

"Int' ska' dom fäll hugg' hufvu' å' mej" —

"Dom säj' att dom ska hugg' hufvu' å' mej" — här kastade hon sig med händerna för ansiktet framöver mot Sara Alelias knä och började högljutt gråta.

Vakten stod kvar nere vid dörren.

"— Inte att jag tänkte på fångvaktaren, men var det som häfta vid min tunga, att jag intet kunde säga ett ord till tröst åt den fattiga själen."

Så upphörde flickan plötsligt att gråta och såg upp.

"Int' har fäll' frun han me' — han Erik Anton?"

"Nog kan fäll' frun hjälpa mej — då ska jag fara me' frun till Rombäcksvallen och int' jag ska' gå åt karlar mer — int' jag ska ha nå' barn mer."

Hon satt hopkrupen, som en katt, hon var som ett vessledjur som man stänger inne.

"Hade jag i klädningslifvet upptill i halslinningen en eljkos brosch med guld inlagd, som var ett minne af min moder och fick den fattiga själen ögonen derpå och vardt det ingen måtta på hennes fägnad deråt."

"— Lämnade jag den dagen den fattiga själen och hade ej sagt henne ett enda tröstens ord, då det alltjämt var som en häfta vid min tunga. Grät hon högljuddt sägandes, det jag icke fick gå ifrå henne, stillandes sig föga vid att jag sade, det jag skulle återkomma nästa dag."

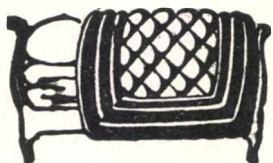
XXXII.

DÅ SARA ALELIA FÖLJANDE DAGS förmiddag satt hos Lydia i cellen kom presten in.

"— Visste han af landshövdingen hvem jag var, att flickan varit min tjenarinna och sade jag honom att intet var min tanka att i hans ämbete mig inveckla och många, utan var min afsikt allenast att vara den fattiga själen nära som en moder är nära sitt bortkomna barn. Var presten en ung man af ett tungt och sorgmodigt utseende. Sade han, att var det honom till stort bryderi det flic-

Ingen gedigen bosättning utan

**DUN
TÄCKEN**

Högsta komfort.
Idealet för all säng-
beklädnad.

J. SVENSSON & BOURGHARDT
SPECIALFABRIK - VINSLÖV.

Katalog
på
begäran.

Rikstel.
20 &
121.

STEINWAY
Ensamagentur: Steinway & Sons
Lundholms Pianomagasinet
Söstersöbergsgatan 39, Stockholm

SINGER

Syberdsmaskiner

Gyllenhammar
Hafre-Gryn, Hafre-Mjöl, Hafre-Must
För Finsmakare en läckerhet.
OBS! Gyllenhammars pak. Hafre-
must för kläna personer och barn.

Goldwyn
TAND-CREAM

A.-B. De Förenade Kemiska Fabriksnerna, Stockholm

PARAMINT
PASTILLER
FORORDAS AV LÄKARE.
Vid sjukdomar i munhåla och svalg.
Effektivt skydd mot smitta vid
epidemier.
SÄLJAS ÖVERALLT
A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM
Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

kan ej kunde läsa i bok då hon dymedelst var
än mer obeqvämlig för undervisningen."

Lydia hade hela tiden suttit gråtande sedan
Sara Alelia sagt henne, att hon intet kunde
göra för henne, utan stod hennes dom fast
att hon skulle med livet plikta för sin ogär-
ning.

Nu började prästen sitt samtal med henne,
vilket Sara Alelia åhörde.

"Frågade prästen hvem Han var som för
oss lidit korsens bittra pino — hvad namn
Han hade.

"— Svarade Lydia ännu gråtandes, att var
hans namn Jesum Kristum.

— Frågade prästen, hvilkens son Jesum
Kristum var.

"— Svarade Lydia att var han "kanske
Petrus' son."

"Suckade prästen svårliga, sägandes att var
han väl Guds son den Gud sände i världen,
på det att hvar och en som tror på honom
icke skall förgås utan få ett evinnerligt lif.
Frågandes, derest intet Lydia trodde det Je-
sum Kristum burit äfven hennes synder upp
på korsens trä."

"Svarade Lydia, att fäll trodde hon det,
men "int' fick man hugg' hufve' åf na'".

"Sade prästen, att måste hon för sina gruf-
veliga synder lida döden, men derest hon i
ånger och allvarlig syndabot omfattade Je-
sum Kristum såsom sin frälsare och åter-
lösare, så ville Han af sin dyra förtjenst föra
hennes genom dödens port in i den himmelska
saligheten.

— "Sade Lydia endast gråtande, att "int'
fick dom hugg' hufve' åf na' — int' dom
fick."

"Sade henne prästen då med mycket all-
var, att hade hon nu allenast sex dagar kvar
af nådatiden, då hon på den sjunde skulle
ingå i evigheten.

— Stod vid att han sade detta ögonen stora
i ansiktet på den fattiga själen, som om hon
intet fattade af hans tal.

"Var det väl bättre, sade prästen, att hon
med sitt hjertas tro omfattade Jesum Chris-
tum att han för hennes synder vardt spikad
på korsens trä än att lida kval och pino evin-
nerliga bland djeflarna.

"Började den fattiga själen vid detta att
gråta öfverljuddt sägandes att intet ville hon
komma till onden, — int' hon skulle ta lifvet
af nå' barn mer om hon fick lefva."

Tillsade henne prästen så att knäppa sam-
man sina händer och läsa Fader vår, det han
ville förestafva henne.

Knäppte ock den fattiga själen samman
sina händer och läste efter prästen under
många gråtandes tårar.

Läste sen' prästen före henne den psal-
men:

*"Ack! När jag min missgärning svår
med ångest eftertänker*

såg den fattiga själen nu upp på prästen sä-
gandes att det var "en fin psalm" sägandes
det hon kunde, en annan fin psalm" då hon
läste den psalmen hon läste på Rombäcksväl-
len den kvällen, som var den 239 i psalm-
boken. Suckade prästen svårliga, väl märkan-
des det hon intet fattade det hon läste, utan
var det som ett strängospel för hennes hufvud,
men väl mindre än en rök för hennes hjerta.

"Åtföljde jag den dagen prästen ut af häk-
tet, andragandes, det syntes det mig vara ett
grufveligt ansvar att sända den själen in i
evigheten, som i det hon brutit inte visste hvad
godt och ondt var.

Sade prästen, att var den tanken honom ock
till serdeles plåga, men fanns i den saken in-
gen återvändo, då den fattiga själen befunnits
skyldig till att i dubbel bot mista livet,
men ville han intet förtrötts att med trogna
böner och förböner gå efter den förvillade,
litandes till den nåden, som varit verksam i

**GAHNS
TVALAR**

**FÖRSTKLASSIGA
GULDMEDALJ STOCKHOLM 1897**

**NYTT!
MUSTADS
IRIS**

Smörblandat margarin

Prova och jämför med mejerismör.

Annonsera i Idun!

THULE CACAO
• • • En härlig arom • • •

AXA

Havre-gryn
"mjöl
"must

Gliv barn och sjmklingar det finaste av allt:

AXA HAVREMUST

**A.B. FÖRENADE
PIANO- & ORGELFABRIKER
GÖTEBORG.**

Flyglar, Pianon, Orglar från landets
förmåsta fabriker. *Försäljnings-
magasin.* Stockholm: Drottningg.
26. Göteborg: Arkaden, Malmö:
Österg. 26. Norrköping: Drott-
ningg. 16. Gävle: N:a Kungsg. 26.

Vid ansiktsmassage

använd

Syster Jeanna Thomsen's
Ansiktscrème
med citron

— i burkar å 1.50 och 2.50 —
Gör huden ren, mjuk och
vit. Utmärkt mot rynkor.

Säljes i parti o. minut genom

GUSTAF ZADIG
Tel. 4100, 8185. MALMÖ.

**Kullgrens
Grav-
vårdar**

*Agna Edra
avlidna en
bestående
minnesvård!*

Rikhaltig katalog gratis.

GRANTAKTIEBOLAGET
C. A. KULLGRENS ENKA
UDDEVALLA

TRÄDGÅRDSMÖBLER

SOMMARRUMSMÖBLER

till nedsatta priser

RÖNNEÅDALENS AKTIEBOLAG
BILLINGE - Tel. 38

FREJAMI
PASTILLERNA

fylla såväl hygienens som
den goda smakens krav.
Välgörande vid fall av hosta,
heshet och liknande åkom-
mor.

REN SOCKERPRODUKT!

SALJAS
ÖVER-
ALLT!

röfvarenom på korset, att den ock i den ellofte
timman skulle upplysa denna själens mörker.

Men hade jag i den stunden föga hugnad af
hans tal, och var mitt hjerta så bedröfvadt i
mig att jag den dagen kunde taga hvarken vått
eller torrt i min mun.

— Inkom Norenus till mig den kvällen nog
så desperat öfver några officerare, de der hade
trakasserat honom på Stora torget och utlät
han sig i högst smädliga utlåtanden öfver
Krigsståndet, det han kallade "ett lysande
elände" och enkannerligen öfver dåvarande
krigsbefälet i staden, det han sade "borde hän-
gas, sättas i solen och torkas Gudi till äro."

XXXIII.

DET VAR DÅ PRÄSTEN FJÄRDE DA-
gen efter Sara Alelias ankomst samtalat med
Lydia som denna kom att tala om "barnet
som ulfven tog."

Prästen började fråga ut Lydia och då han
av hennes enfaldiga svar förstod, att hon på
Rombäcksvallen fött ett barn som hon även ta-
git av daga vände han sig till Sara Alelia, som
varit hos Lydia sedan bittida om morgonen och
nu satt på pallen nedanför gallerfönstret, och
frågade om hon haft vetskap om den ogärnin-
gen. Sara Alelia såg prästen fast i ögonen och
sade ett klart och tydligt ja. Prästen fick ett
utseende som fick han med detta en börda,
som var honom övermäktig att bära, han tog
sig för pannan och suckade tungt, men Sara
Alelia hade stigit upp och sade alltjämt lika
lugnt, att ville hon sedan i enrum tala med pa-
storn i den saken.

Då prästen senare lämnade Lydia följde Sa-
ra Alelia honom och gick med honom upp på
hans kammare. Där berättade hon honom om
den kvällen uppe på Rombäcksvallen, då Lydia
hade fött barnet, om den själanöd, hon, Sara
Alelia iråkat, men huru hon fått den förviss-
ningen, att hade ej mänsklig lag rätt att sända
in i evigheten en själ, som ej visste av vad
gott och ont var. Och huru hon sett Herrens
finger i ulven, som utplånade barnets kropp
från jorden och snön, som lade sig över spä-
ren den morgonen den fattiga själen sökte sig
bort från Rombäcksvallen.

— sade jag presten, att var det nu ett år
och fem månader sedan den dagen men hade
jag städe haft ro i min själ i det stycket, att
jag deri intet velat annat än den nådige Herren
Jesus milda behag och att var väl då den stun-
den inne att jag i mitt jordiska ämbete hade
att besinna det ordet, att man hafver att mer
lyda Gud än människor."

— suckade presten svårliga sägandes, det
älade honom hans ämbete, att derest fånge be-
kände brott annat än det för hvilket han be-
stätt rannsakan och fått dom, detsamma till
laga myndighet inberätta, men var det honom
till serdeles plåga att veta, att derest han den-
na sak inberättade, skulle jag ock varda ställd
under lagen, ithy den som vetskap hafver om
ett brott, men detta fördöljer varder inför la-
gen till samma brott förvunnen.

Sade jag honom att skulle han i det stycket
handla så som hans samvete honom böd.
Tänkte jag väl i den stunden på Erik Anton,
att hvad skulle det väl blifva af honom derest
jag av den verldslige lagen befanns skyldig
till döden, att han i främmande människors
händer skulle blifva ett av dessa eländiga
tröstlösa, förlåtna barnen, de der få känna alla
våder öfver sig gå. Men var Herrens nåd
stor, att han gaf mig den andan, som utdrifver
räddhogan och var jag nära vid lustigt mod,
då jag utgick af prestens kammare."

XXXIV.

DET VAR DEN 5:TE AUGUSTI TI-
digt om morgonen Lydia åkte ut från kron-
häktet för att föras den långa vägen till av-
rättningsplatsen. Lydia åkte i fångkärren
med en gevaldiger på vardera sidan, i andra
skjutsen åkte prästen och Sara Alelia. Prä-

Luvisca
(REGISTERED)

I Sverige
inregistrerat
varumärke.

Ett idealiskt tyg
för damblusar.

Detta utmärkta blustyg är vack-
rare och varaktigare än siden.

Se upp för
efterapningar!

Äkta vara har namnet
»LUVISCA» stämplat
på varje yard.

Detta är Eder garanti.
Fordra att få se det.

Alltid i lager hos landets le-
dande grossister och detaljister.

SAMUEL COURTHAULD & Co.
(Foreign) Limited
19 ALDERMANSBURY, LONDON,
ENGLAND.

**TVÄTT-
PULVRET
RENNEN**

Oskadligt för händer och kläder.
Populärt genom sin stora tvålhalt
och renhet.

RENNEN
SHEELS
GÖTEBORG

Ferrin

Bästa järnmedel

utmärkt styrkande.
Föreskrives av många läkare.
Fås på apoteken.

H. E. Ekströms
patenterade
Jästmjöl
välkänt sedan 45 år
Örebro Kem. Tekn. Fabrik

Främst i världen ställer vår nya,

patenterade
uppfinnning
**ANGELICA-
ORGELARNE**
och med de

främsta stå våra erkänt förstklassiga
Planinon.

A.-B. Skandinaviska Orgel- & Pianofabriken.
Grund. 1865. Mästersamuelsg. 41. Sthlm.
Verket. direktör: M. Th. Dahlström.

ten hade själv, om också efter mycken tvekan, utverkat, att Sara Alelia skulle få åtfölja Lydia på resan. Myndigheterna hade bifallit denna begäran företrädesvis med hänsyn till, att då Sara Alelia körde med egen häst och prästen kunde få åka med henne skulle resekostnaden för hans person stanna vid hälften.

Det var så tidigt om morgonen att staden var som sovande då de båda kärrorna skramlade fram utefter Storgatan.

Lydia hade gråtit mycket på morgonen och inte velat i väg men då hon kommit ut och känt sommarluften omkring sig, hade hon blivit som yr i sin glädje och självmant stigit upp i kärran och det hade väl märkts, att hon inte längre hade tanke på varthän det bar av.

De hade hunnit till utkanten av staden då Sara Alelia fick se Norenus komma skjutande från en sidogata. Sara Alelia stannade hästen fastän hon ju nu inte kunde bjuda honom att åka och frågade varthän han nu ämnade sig. Norenus svarade endast att "där åteln är, dit skola ock örnarna församla sig." Så gick han över till den sidan av kärran där prästen satt och hytte med fingret och sade att skulle han taga sig väl i akt "ithy Sara Alelia Unæus vädrar hin genom sju skinn och tar honom bus, då han kommer i svartrock." Så hälsade han dem med käppen mot lappmössan, och steg bakom kärran.

Sara Alelia manade på hästen och körde upp fångkärran.

Lydias lilla huvud i den blå- och vitrutiga huvudduken vände sig fram och tillbaka i tvärra kast, där hon satt mellan de två bredryggade gevaldigerna, som såg hon sig ofta och ivrigt omkring. Ett svalpar flög en lång stund fram och åter över fångkärran — och fallt det mig i minnet det den fattiga själen, då hon var på Rombäcksvallen haft en sten i en blåntåt om halsen och vid att jag frågade om den stenen svarade, att hade den varit i ett svalbo och den som hafver den stenen hos sig kan intet blifva onder. (Forts.)

Sommarteater.

DEN SISTA PREMIÄREN PÅ DJURGÅRDS-teatern under Gustaf Collijns direktion — på ett engelskt lustspel, "Damen i skärt" — blev inte den ledsammaste. Kvällen var Tyra Dörums. Själva stycket uppvisar mest en blandning av orimlighet och anglosachsisk hertig-romantik, men en av rollerna, den whiskydoftande klädstandsfrun, som utger sig för prästänka, har förf. utarbetat till en mänskligt mera rik typ. Och Tyra Dörums gestaltning var ypperlig i sin drastiska komik! Det skratades ohejdat i salongen särskilt under sista akten, och applådsalvorna ljödo ett par gånger spontant för öppen ridå. — Fru Agda Helin spelade söt och näpen titelrollen, fru Anna Lisa Fröberg som en bovaktig lady var vacker och trevlig och John Westin som ung snäll lord behaglig.

E. TH.

Litteratur.

I DEN GODA, UNDERHÅLLANDE ÖVERSÄTTNINGSLITTERATUREN, som vädjar lika mycket till t. ex. unga flickor som mognare läsare av bägge könen, intar E. Temple Thurstons "Luftslottens stad" (Svenska Andelsförlaget) en beaktansvärd plats. Den är skriven med denna trygga anglosachsiska humor, som bär fram ett stycke livsklohet under en kvick vändning och som gärna smycker sig med något visst pittoreskt i stilen. Själva skildringen är fin och poetiskt lätt och låter läsaren med sympati följa en kärlekshistorias utveckling från det dimmiga London till poesiens stad framför andra: Venedig.

En annan mycket roande underhållningsroman på samma förlag är Stephen Leacocks "Millionärer i Arkadien" i god övers. av Elisabeth Krey-Lange, ingående i serien "Modern humor". Romanen ger i livlig amerikansk framställningsform en hel rad mycket lustiga tavlor ur amerikanskt liv på klubbar, hos millionärer, i valdagar o. s. v. I Amerika bör denna respektlösa skildring ha gjort succés, och även hos oss skall den säkert finna många roade läsare.

E. TH.

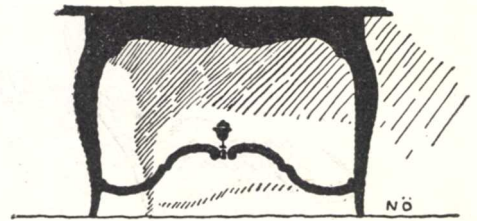
KONSERVERINGSARTIRLAR

WIKMAN & WIKLUND

FLEMINGGATAN 17, STOCKHOLM

Telefoner: Nannanrop

A-B SVENSKA MÖBELFABRIKERNA STOCKHOLM

MÖBLER

STILFULLA * GEDIGET UTFÖRANDE
FÖRSTKLASSIGT ARKITEKTKONTOR
UTST: 24 BIRGER JARLSGATAN 24

Frukthyllor

Frukts-åp, Frukttåll
Trädgårdsstegen "Säker"
Frukttorkningsapparater
Torkramar R. A.
med botten av fötent metallduk.
Begär prisuppgifter.

RÖNNEÅDALENS ARTIEBOLAG,
Tel. 88. BILLINGE. Tel. 88.

Det bör ej vara

damerna obekant

att man med Gooda-
Jästmjöl når det bästa
resultatet vid småbak.
Säljes i burkar à 25, 40
och 75 öre.

Handels-A.-B. Sten Sjögren & Co, Göteborg

Coettas

Vanilj-Choklad

N:r 4

Förnämsta
svenska
fabrikat.

SVAR

A DEN i N:o 31-32 införda serien frågor följer här nedan svar, och har redaktionen ansett att priset 15 kr. denna gång bör tilldelas signaturen "Älka", vadan innehavaren av denna signatur behagade anmäla sig å vår byrå för beloppets utbekommande.

N:o 69. Det är tydligt, att ni i ert upprivna tillstånd behöver ett ombyte av vistelseort. Men är ni säkra på, att ni skulle känna er friskare, om ni toge på er alla bekymmer, som äro förnåda med en affär? Bäst vore måhända att er man för säkerhets skull bibehölle sin plats och ni blott försöksvis inne i en stad började på med en liten damfriserings under anspråkslösa former — lyckas det ej, kan ni ju alltid återvända till er nuvarande vistelseort.

N:o 70. Det finns ett enkelt medel att få bort ur boningshus alla slag av myror, jag har provat medlet i 25 år på olika slag av myror som trängt in i vår bostad. Sök att finna myrnornas väg utanför huset och strö där ut ett par teskedar farinsocker så försvinner de ur husen strax, det är sockret de söker när de tränger in i hus. Vi ha myror av flera slag runt omkring vår bostad, men jag har i 25 år hållit dem utanför med endast en tesked farin om året.

Någon skada på trädgårdsalster gör de heller inte om de blott får lite socker.

Emma.

N:o 71. Intet svar har anlänt på denna fråga. Ni hänvisas i övrigt till annonsspalten.

N:o 72. Det är ju i viss mån en tillfällighet, som gör om ni kan finna en "själsfrände" eller ej. Själv har ni bara att vara "god och glad", intressera er för andra människor o. s. v. F. ö. ha råd i liknande frågor så ofta lämnats i Idun, att det ej är lönt gå in på dem på nytt.

Lisbet.

N:o 73. Ni torde lämpligen vända er till något av de stora sjukhusens röntgenavdelningar för erhållande av upplysningar.

N:o 74. Först och främst skall värdinnan naturligtvis tänka på placeringen av gästerna, så att den förnämsta manliga gästen kommer till vänster om henne och värden för den förnämsta kvinnliga gästen till bordet och i övrigt gästerna placeras så, att de komma samman, som kunna tänkas ha gemensamma intressen etc. Det hör värden till att tillse serveringen av vinerna. Värdinnan bör skåla med samtliga gäster i tur och ordning.

Dora.

N:o 75. Det är säkrast, ni vänder er till Nordisk. Resebyrå i Stockholm, med filialer i Göteborg och Malmö o. s. v.

N:o 76. Fru Anna Möller, Vagagatan 42, Stockholm, lämnar alla upplysningar om resor i Frankrike etc.

N:o 77. Enskilt svar har anlänt och tillsändes, om den frågande uppger namn och adress för Iduns red. samt insänder svarsporto.

— "Bättre fly än illa fäkta", säger ordspråket. Detta kan tillämpas på Edert förhållande. Känner ni, att er vilja ej förmår hålla stånd inför Er känsla så fly, om det är möjligt. Mera värt än allt annat är ett gott samvete och sinnesfrid. Om ni ej träffade honom på en tid så skulle säkert er känsla och fantasi nyktra till åtskilligt — om ni själv verkligen vill gå den rätta vägen. Jag tror ej att den, som tränger sig mellan man och hustru, blir i längden lycklig, den må vara aldrig så kär. Och har man fått

"Silar mygg och sväljer kameler"

gör absolut den som icke använder några kronor till "Rättut" och utrotar råttor och möss, utan i stället låter dem uppåta och fördärva för 100-, ja, 1.000-tals kronor. OBS! Varje paket innehåller c:a 60 tabletter och varje tablett är tillräcklig att döda 1 råtta. Pris Kr. 1.25 pr paket. Säljes överallt.

Fabrikanter:

BERNER & ZETTERSTRÖM, Göteborg.

Genom en annons uti Nya Wermlands-Tidningen som är Värmlands äldsta och enda dagliga tidning, träffar Ni över 10,000 hem i länet och stiftet. Huvudkontor: Karlstad.

Löfmark & Haglunds PIANO

ST. NYGATAN 55, MALMÖ. Säljes även på avbetalning.

I Östergötland

samt närliggande delar av Södermanland och Småland läses

DEN DAGLIGA MORGONTIDNINGEN

ÖSTERGÖTLANDS DAGBLAD

överbett

HUVUDKONTORET I NORRKÖPING STÅR GÄRNA TILL TJÄNST MED ANNONSFÖRSLAG OCH OFFERTER

BARRY

är enda tillförlitliga utrotningsmedel av ohyra. Ett osvikligt gott resultat garanteras, även där andra medel försökts, förgäves. Barry n:o 1 mot vägg-ohyra, kackerlackor, mal, myror m. m. Barry n:o 2 mot ohyra i huvudet. Säljes i flaskor à kr. 3 + porto från TEKNISKA FABRIKEN BARRY, Gävle.

D:RSCHOLL'S TÅSPRIDARE

"Tåspridaren" är konstruerad för att åstadkomma ett jämnt uttryck på den krokiga stortån, varigenom den senare rätas. Tåspridaren återställer också normal muskelrörelse och bidrar till att borttaga s. k. fotknölar. Tillverkad av finaste paragonm. Tåspridaren är en av Dr Scholls 43 specialartiklar mot fotåkomor. Om Ni icke kan erhålla dessa artiklar genom Eder skohandlare, så vänd Er dir. till oss. Begär broschyren »Fötterna och deras vård», som sändes gratis.

The Scholl Manufacturing Co, KL. VÄSTRA KYRKO GATA 12, STOCKHOLM 16.

Eldsfara är livsfara Skydda Eder mot eldsfara

MINIMAX skyddar hem och liv

Godkänd av Sv. Tarifföreningen

Olika typer av brandsprutor tillhandahålles av

NORD. MINIMAX-CENTRALENS A.-B. Birger Jarlsgatan 95 STOCKHOLM

Vinägrons

Ättiksprit

är bäst för

bordet och köket!

Ripolin förenar i sig de täckande egenskaperna hos de finaste oljefärger och de bevarande egenskaperna hos de alla bästa fernissor, men överträffar allt vad hittills producerats inom färgindustrin genom sin spegelglans, sin hornartade yta och sin fast otroliga hållbarhet. Beskrivning och färgkarta erhålles gratis på begäran från Le Ripolin, 24 Smålandsgatan, Stockholm.

Lediga platser Platssökande Inackorderingar samt Diverseannonser återfinnas i Bimuret.

PARAFFININJEKTIONER

Före

för profilförändring av näsa och haka, även kinder, nyckelbensgropar m. m. Facial extension (operativt utplånande avansiktens rynkor), samt alla övriga plastiska operationer utföras efter världsberömda amerikanska och franska läkares metoder.

I övrigt allt som tillhör modern kropps-kultur.

MARIA ENQUIST, EXAM. SJUKGYMNAST.

INSTITUT FOR SKÖNHETS VARD & PLASTISKA OPERATIONER

BIBLIOTEKSG. 6-8

Efter

Före

Efter

Arkitekt Isidor Hörlin

Utsällning av **konstnärliga möbler**
NORRLANDSGATAN 3 - STOCKHOLM

Rumsarkitektur och Ombyggnader
av våningar, inredningar, panelarbeten och
möbler i historiska stilar.

Ritningar och kostnadsförslag. Egna verkstäder.

Späda barn böra erhålla

en näring, som utvecklar hela barnorganismen och bevarar dess fulla hälsa. En snart 30 årig erfarenhet har visat, att intet näringsmedel bättre motsvarar dessa fordringar än

NESTLÉ'S BARNMJÖL

Det är ett pulver, berett av den renaste alpmjök, finpreparerade veteskorpor och socker. Varje moder kan med detta medel bereda sitt barn en ren och närmande soppa utan att behöva utsätta det för användandet av den ofta nog tvivelaktiga vanliga handelsmjölken.

VIGORS BARNTVÅL

100 % REN
ANTISEPTISK

Tillverkas av
KEMISK TEKNISKA FABRIKEN VIGOR
STOCKHOLM

TILLVERKAD
AV RENASTE
VÄXTFETT
INNEHÅLLER
INGA SKADLIGA
BESTÄNDSDELAR
eller KEMIKALIER
VERKASOM
SALVA, GÖR
HUDEN MJUK
OCH LEN

Ett lätt och angenämt arbete, som inbringar god och säker inkomst, kan envar å varje plats förskaffa sig genom försäljning av våra kem-tekniska artiklar, oundgängliga för varje hem. Begär prover och prislister.

Fabriken Vigor, Postfack 369.

GIFTER ALDRIG

förrän Ni besökt Bröderne
Ljunggrens Möbelfärf, Adolf
Fredriks Kyrkogata N:o 7.

Från Ystad till Yvytvål.

Haparanda användes
Säljes i varje välsorterad Parfym- och Herrekliperingsaffär.
Österlin & Ulrikssons
Kem. Tekniska Fabrik, Ystad.

riktigt sikte på kärlekens väsen, och innebörd, blivit riktigt genomträngd av den sanna kärleken, så känner man sig tacksam, lycklig och rik även om man måste försaka. Sära ej ert svaga hjärta med att han är olycklig. Hur vet ni säkert, att ni bleve lyckligare med honom? Hans hustru kanske ändå älskar honom. Har ni mod att göra en människa olycklig för att själv nå den efterlängade lyckan? Jag hoppas ni ej har det modet. Försök ej att i ett slag förinta er känsla, men sök att förädla den. Låt det bli en äkta, varm vänskap. Med en fast och ärlig vilja är detta ej omöjligt. Bjud till att vara stark — och ni blir det. Andra människors aktning är värdefull att ha men ändå mer aktningen för en själv. Mitt råd alltså: Fly om ni kan, annars var stark och fast — och ni skall segra över er svaghet och bli lycklig. *Allkä.*

N:o 78. Bara 24 år! Ni hinner träffa "den rätte" många gånger om, ska ni se. Men, har ni aldrig så liten lust för husligt arbete, så slå er på sådant. Blir ni skicklig i matlagning, så uppenbarar sig alltid "den rätte". Ni har väl hört vad mannens kärlek går för en prosaisk väg? Om ni inte är alltför dum, kan ni gott få någon sorts hushållerskeplats utan vidare och tjäna pengar reellt. Lägg till manken bara! Bli sedan hushållersföreståndarinna och inom kort har ni "den rätte" godsägarn, brukspatron eller vilken sort som föredras som — i en liten ask. Låt det lilla kapitalet vara tills utstyrseln behöves. Ge er ut på landet och praktisera och var glad och nöjd och hoppas. En frisk och arbetsför ung flicka bör ej gå i ångest i vår tid då det finns så många möjligheter. Som sagt, ni kan gott byta om och syssla med hemarbete ett slag, om ni har lust. Ni kan väl sedan i värsta fall få en kontorsplats igen och så kan ni vara lugn för framtiden, hur den gestaltar sig, då ni är kunnig i både det ena och det andra. Friskt mod bara! *"Allkä."*

LÅT INMONTERA ELCO!

VATTENLÅSRENSAREN

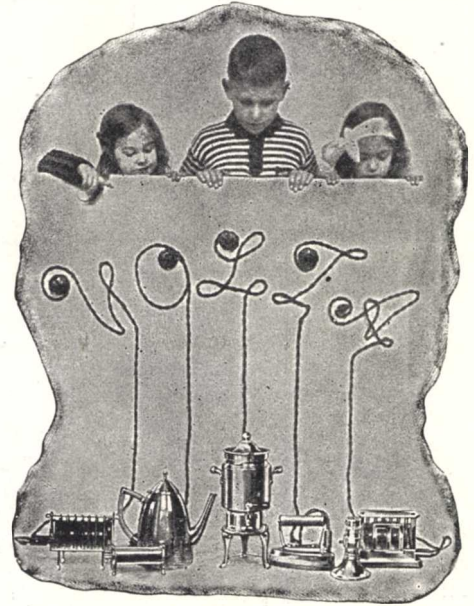
"ELCO"

ÄR ALLA HUSMÖD-
RARS FÖRTJUSNING

FÖR AVHJÄLPANDE AV STOPP I AVLOPPET

AKTIEBOLAGET EL

YNGLINGGATAN 17 - STOCKHOLM
R. T. 31156 A. T. VA 11853

VOLTAS

ELEKTRISKA KOK- OCH VÄRMEAPPARATER

HÅLLBARA - PRAKTISKA - ELEGANTA
SPARA TID OCH ARBETE
OUMBÄRLIGA I VARJE MODERNT HEM

ELEKTRISKA AKTIEBOLAGET VOLTA
STOCKHOLM

*Utställning: BIRGER JARLSGATAN 21, nära Stureplan

BRITTISKA UNIVERSITET

I Storbritannien finnas 18 universitet, vilkas lärarstab och elevantal äro ungefärligen följande:

	Lärarstab	Studenter
Universitetet i Aberdeen.....	84	1024 (328 kvinnliga)
" " Belfast.....	66	685
" " Birmingham.....	141	874
" " Bristol.....	222	895 (241 kvinnliga)
" " Cambridge.....	138*)	3676 (1914)
" " Dublin (T. C. D.)..	100	1285
" " Durham.....	151	961 (33 kvinnliga)
" " Edingburgh.....(c)	200	2529 (546 kvinnliga)
" " Glasgow.....	158	2916 (662 kvinnliga)
Irländska nationaluniversitetet.....	157	1774
Universitetet i Leeds.....	186	1065 (204 kvinnliga)
" " Liverpool.....	214	1170 (305 kvinnliga)
" " London.....	800—900	4086
" " Manchester.....	238	1268
" " Oxford.....	159*)	3045 (450 kvinnliga)
" " St. Andrews.....	93	508 (200 kvinnliga)
" " Sheffield.....	146	399
" " Wales.....	164	1319 (437 kvinnliga)

* Dessutom finnes ett stort antal kursledare och docenter.

(Universitetsnotarierna lämna på begäran alla närmare upplysningar.)

DEN NYA ENGELSKA "PH. D."-GRADEN.

Flera brittiska universitet ha nu inrättat en "Ph. D."-grad, som torde lämpa sig speciellt för svenska studenter.

1. Varje med universitetsexamen försedd studerande, tillhörande något, av härvarande universitetsmyndigheter, godkänt svenskt universitet, äger inskriva sig vid brittiska universitetet för att idka studier i och för vinnande av "Ph. D."-graden.
2. Denna grad kan vinnas inom alla fakulteter, den teologiska, juridiska, medicinska, humanistiska, naturvetenskapliga, tekniska och kommersiella.
3. Den beräknade studietiden vid brittiska universitet uppgår till omkring 2 år.
4. Graden i fråga kan vinnas genom en avhandling jämte skriftlig eller muntlig tentamen, om så anses önskvärdt.

ALLA UPPLYSNINGAR

beträffande kurser, levnadsomkostnader jämte andra detaljer, kunna på begäran erhållas från

**THE UNIVERSITIES BUREAU
IMPERIAL INSTITUTE, LONDON.**

AMIE'S

nyrostade, aromrika och fylliga, absolut rena kaffeblandningar:

Elisabet - Margareta - Ingeborg

tillfredsställa olika smakriktningar och föras i nämnda 3 kvaliteter, hygieniskt förpackade i kartonger om hel och halv kilogram. Beakta fördelen av att köpa en så viktig detalj i hushållet - som kaffe - från en specialfirma, vilken givetvis, för att kunna nå en stor omsättning, nödvändigt måste på denna sin enda artikel nedlägga stor omsorg för att få fram de bästa och lämpligaste blandningarna.

Får man de rätta blandningarna blir kaffet både drygare och smakligare än annars, och kunna vi garantera Eder det allra bästa. Efterfrågan AMIE'S blandningar hos Eder handlande och därest han icke för våra märken meddela Eder direkt med

Kaffefirman Amie
 Vasagatan 42, 3 tr., Stockholm.
 Riks 108 38. Allm. 260 50.
 Respektabla ombud antagas.

KÖP EDRA ARTIKLAR FÖR KONSERVERING

HOS

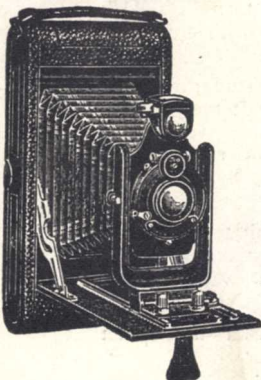
A.-B. BRISING & FAGERSTRÖM
 24 REGERINGSGAT. 24
 STOCKHOLM

Gurkmjolk,

äkta, fås från E. Schillander, Eskilstuna. 3:50 fl. plus porto.

AMATÖRKAMEROR

av ledande världsmärken

Ica, Goetz, Voigtlander

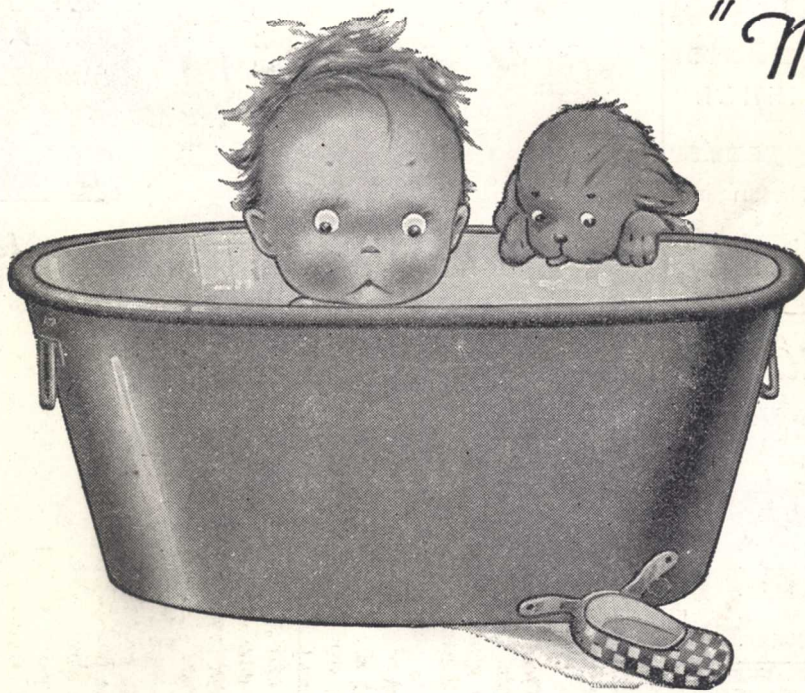
Contessa, Butcher, Houghton

samt alla slag av förnödenhets- & förbrukningsartiklar för fack- & amatörfotografer.

Illustrerad katalog kostnadsfritt.

AKTIEBOLAGET ARTO,
 Malmö.

SÖDRA FÖRSTADSGATAN 2.
 Rikst. 5276 och 5622.

"Mamma! Mamma!!
 Vovve åt upp min
 Tvål!!!"

"Och det var
VINOLIA"

VinoliaTvålar finnas överallt.

V 18

Oatine

FRÅN URMINNES TIDER

har jag varit uppskattad och nu använda alla damer mig, emedan de veta, att jag är det renaste havreextraktet och därför har en enastående förmåga att försköna huden.

OATINE tränger vid lätt ingnidning djupt ned i porerna och rensar dessa omsorgsfullt. Genom ständig behandling blir huden icke blott mjuk och smidig utan också ungdomligt frisk och sund, så att Ni kan bevara er teint vacker under många år.

Fås i vanlig storlek i tub eller burk. Stor burk innehåller 3 gånger så mycket.

OATINE SNOW är en fin, lätt vit creme, som vid ingnidning ögonblickligen uppsuges i huden, den är uppfriskande och svalkande, och gör huden bländande vacker.

OATINE-HAVRE-PUDER är välgörande och behagligt för huden och tillstoppas icke porerna.

Fås överallt, skriv eljest till

THE OATINE COMPANY'S GENERALDEPOT FÖR SKANDINAVIEN
 Kr. Bernikowsgade 1, Köpenhamn.

THE OATINE COMPANY
 LONDON & PARIS.

OATINE. En Gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

I VARJE

IDUNS KOKBOK

I DUNS

HEM

KOKBOK

bör finnas

11:e uppl.

Pris inb 8:—.

Iduns byrå och expedition, Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: kl. 10—4. Expeditionen: kl. 9—5.
 Riks 1646. Allm. 9803. Riks 1646. Allm. 6147.
 Red. Högman: kl. 11—1. Annonskont.: kl. 9—5.
 Riks 8660. Allm. 402. Riks 1646. Allm. 6147.

Iduns prenumerationspris:

Idun A, vanl. uppl. med julnummer:	Idun B, praktuppl. med julnummer:
Helt år Kr. 16:—	Helt år Kr. 18:—
Halvt år > 8:25	Halvt år > 9:25
Kvartal > 4:25	Kvartal > 4:75
4:de kvartalet > 5:—	Månad > 1:75

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre eft. text.	Utländska annonser:
45 öre å textside.	45 öre efter text., 50 öre
20 % förhöjning för å textside, 20 % förh.	särskild begärd plats. för särsk. begärd plats.